

Besøksadresse:
Nydalen Allé 33
0484 OSLO
Postadresse:
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Dokumenttittel

MTA for Saurdal stasjon

Gradering Åpen	Prosjektnummer 55560	Arkivkode			
Ansvarlig enhet UTMA	Dokumentnummer 1979001	Antall sider + vedlegg 27 + vedlegg			
Oppdragsgiver Elisabeth Vike Vardheim	Oppdragsgivers kontakt Nils Sirnes	Bestillingsnummer			
<p>Sammendrag, resultat</p> <p>Foreliggende miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan) gjelder for ny Saurdal transformatorstasjon med tilhørende adkomstvei.</p> <p>Utarbeiding og implementering av MTA planen inngår som en del av konsesjonsvilkårene fra NVE.</p> <p>Hensikten med en MTA-plan er å sikre at det blir tatt nødvendige miljøhensyn i planlegging og oppgradering av ledningen. MTA-planen er anleggsorientert og er utarbeidet slik at den kan benyttes aktivt i anleggsfasen. Den er bygd opp med en tekstdel og en kartdel.</p> <p>MTA-plan inneholder krav til miljøstyring, anleggsgjennomføring og oppfølging.</p>					
Distribusjon					
Rev. 0	Dato: 10/08/2014	Revisjonsbeskrivelse Anbudsunderlag og utsendelse NVE	Utarbeidet: Marius Skjervold Jonathan Smith	Kontrollert: Morten Snaprud Lars Allgot	Godkjent: Ingrid Myrtveit Nils Sirnes
1	20/1/2015	Godkjenning NVE	Marius Skjervold	Morten Snaprud Ingrid Myrtveit	Nils Sirnes
2	13.5.2015	Godkjenning NVE	Marius Skjervold Annlaug Meland	Morten Snaprud Ingrid Myrtveit	Nils Sirnes

Innhold

1. INNLEDNING	4
1.1 Bakgrunn og avgrensning	4
1.1.1 Anleggskonsesjon	4
1.2 Mål og hensikt med MTA-plan	5
1.3 Struktur og bruk av MTA-plan	5
1.4 Entreprenørens ansvar	6
1.5 Kunnskapsgrunnlag	6
1.6 Dokumentversjoner	6
2. PROSJEKTBEKRIVELSE	7
2.1 Tekniske planer	8
2.1.1 Konsesjonsgitte tiltak ved Saurdal transformatorstasjon:	8
2.1.2 Tekniske endringer etter konsesjonsvedtak	8
2.1.3 Forarbeid	8
2.2 Anleggsgjennomføring i byggeperioden	12
2.2.1 Anleggsaktiviteter	12
2.2.2 Transport	12
2.2.3 Grensesnitt ledningsarbeid - transformatorstasjon	13
2.3 Fremdriftsplan	13
3. VIKTIGE KRAV OG FØRINGER	14
3.1 Lover	14
3.2 Forskrifter	14
3.3 Miljøpolicy og -mål	14
4. MILJØSTYRING I PROSJEKTET	15
4.1 Organisering og ansvar	15
4.2 Implementering, oppfølging og rapportering	16
4.3 Avvik og sanksjoner	16
4.4 Dokumentkontroll	17
4.5 Kommunikasjon og varslingsrutiner	17
4.5.1 Varsling og kommunikasjonskanaler	18
4.5.2 Kontaktinformasjon	18
5. KRAV TIL ANLEGG SARBEID	19
5.1 Anleggsområder	19
5.1.1 Generelt	19

5.1.2	Riggområder.....	20
5.1.3	Massedeponi.....	20
5.1.4	Ny adkomstvei/internveier	20
5.2	Transport.....	21
5.2.1	Transportruter.....	21
5.2.2	Transport og trafikk sikkerhet	21
5.3	Forurensningskontroll.....	22
5.3.1	Bruk av anleggsmaskiner og kjøretøy	22
5.3.2	Lagring og håndtering av oljeprodukter og kjemikalier.....	22
5.3.3	Håndtering av avrenning / vann	23
5.3.4	Beskyttelse av drikkevann.....	23
5.3.5	Kontroll og håndtering av avfall / avløp	24
5.4	Støy.....	24
5.5	Hensyn til omgivelse	25
5.5.1	Naturmangfold	25
5.5.2	Kulturminner	25
5.5.3	Friluftsliv	25
5.5.4	Landbruk	26
5.5.5	Boområder og befolkning.....	26
5.6	Istandsetting og ferdigstilling av anleggsarbeid på stasjonstomten.....	26
5.7	Beredskapsplanlegging.....	27
5.8	Restriksjonsområder	27
VEDLEGG	28
VEDLEGG 1. MTA-PLAN KART	29
VEDLEGG 2: KONTAKTLISTE	30
VEDLEGG 3: VISUALISERINGER OG SNITT AV DEPONI	31
VEDLEGG 4: TEKNISKE TEGNINGER	35
VEDLEGG 5: DRIKKEVANNSKILDER RUNDT SAURDAL TRANSFORMATORSTASJON	41

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og avgrensning

Statnett fikk i april 2014 konsesjon til en spenningsoppgradering av dagens ledning mellom Lyse og Saurdal med ny nominell spenning 420 kV og tverrsnitt parrot duplex/lomvi. Videre ble det gitt konsesjon til drift av dagens ledning mellom Liastølen og Saurdal med nominell spenning 420 kV og tverrsnitt 3x2x481 FeAl. Spenningsoppgraderingene medfører behov for enkelte begrensede traséjusteringer.

Anleggskonsesjonen gir også tillatelse til å utvide dagens Saurdal transformatorstasjon.

Norges vassdrags- og energidirektoratet (NVE) har stilt krav om at det utarbeides en MTA-planene for utvidelsen av Saurdal transformatorstasjon.

Spenningsoppgradering av ledningstraseen innebærer kun mindre arbeid i eksisterende master, og kravet om MTA-plan gjelder ikke denne delen av tiltaket.

Denne MTA-planen gjelder Saurdal transformatorstasjon og er utarbeidet med utgangspunkt i NVE sin veileder for utarbeidelse av MTA-planer (NVE, 2011).

MTA-planen omfatter alle aktiviteter knyttet til planlegging og anleggsgjennomføring for gjeldende tiltak beskrevet i kap. 2.1.1.

MTA-planen omtaler ikke forhold og krav knyttet til helse, sikkerhet og arbeidsmiljø under anleggsfasen. Dette dekkes av SHA-planene som følger de forskjellige kontraktene.

1.1.1 Anleggskonsesjon

Oversikt over anleggskonsesjon og anleggseier gis i tabellen under. Det foreligger en klage på konsesjonsvedtaket, knyttet til ledningen. Klagen er ikke gitt oppsettende virkning.

Informasjon	Saurdal transformatorstasjon (Lyse-Saurdal)
Konsesjon	Konsesjongitt 02/04/2014 Anleggskonsesjon: NVE 201203263-45
Anleggseier	Statnett SF, Nydalen allé 33, Postboks 4904, Nydalen, 0423 OSLO Organisasjonsnr. 962986633
Kontakt person	Lars Allgot
Berørte kommuner	Suldal kommune, Rogaland.
Krav om MTA-plan	Vedtaket stiller krav om at det utarbeides en MTA-plan for utvidelse av Saurdal transformatorstasjon.

1.2 Mål og hensikt med MTA-plan

En miljø-, transport- og anleggsplan (MTA):

- Beskriver hvordan hensyn til miljø og samfunn skal følges opp i anleggsfasen
- Plasserer ansvar både hos Statnett som byggherre og hos entreprenøren
- Er et verktøy som skal sikre at føringer som finnes i lover, forskrifter, retningslinjer og planer blir videreført i anleggsfasen, samtidig som Statnett sin miljøpolicy ivaretas
- Har som mål å sikre minst mulige virkninger for ytre miljø og samfunnet.

MTA-planen kartlegger de viktigste risikomomenter knyttet til gjennomføring av anleggsarbeid og stiller krav til hvordan anleggsarbeid skal planlegges, gjennomføres og avsluttes. Den stiller krav til både risikoreducerende tiltak og beredskapsplanlegging.

1.3 Struktur og bruk av MTA-plan

MTA-planen er anleggsorientert og er utarbeidet slik at den kan benyttes aktivt i anleggsfasen. Den er bygd opp med en tekstdel og en kartdel.

Tekstdelen gir informasjon om miljøstyring i prosjektet, detaljer rundt varsling, kontroll og revisjoner. Den omtaler kravene knyttet til anleggsarbeid inkludert spesifikke aktiviteter og anleggsområder.

Kartdelen gir en oversikt over anleggsområder, transportruter, særskilte restriksjonsområder og de sentrale kravene knyttet til arbeid (se vedlegg 1). Kart er bygd opp slik at de kan benyttes som styrende dokumenter i felt.

MTA-planen er strukturert som følger; kapitelene 1 – 3 gir en orientering om prosjektet og anleggsområdene mens kapitelene 4 og 5 gir spesifikke krav om hvordan anleggsarbeid skal planlegges, utføres og avsluttes.

Kap 1	Innledning	Bakgrunn til prosjektet og hensikt med MTA-plan
Kap 2	Prosjektbeskrivelse	Beskrivelse av tekniske planer og anleggsgjennomføring.
Kap 3	Viktige krav og føringer	Oppsummering av gjeldende lover, forskrifter og andre interesser.
Kap 4	Miljøstyring i prosjektet	Krav om hvordan prosjektet skal organiseres og følges opp.
Kap 5	Krav til anleggsarbeid	Krav knyttet til gjennomføring av anleggsarbeid
Vedlegg		1. MTA-plan kart 2. Kontaktliste 3. Visualiseringer av deponi 4. Tekniske tegninger

Følgende merking er brukt i MTA-planen for å definere krav til anleggsgjennomføring for både Statnett og entreprenøren.

- Krav spesifikk til Statnett
- Krav spesifikk til entreprenøren
- Krav til både Statnett og entreprenøren

1.4 Entreprenørens ansvar

Entreprenøren har et selvstendig ansvar for å gjøre seg kjent med og følge norske lover og forskrifter, og kravene som gis i denne MTA-planen. Det forventes at entreprenøren ivaretar Statnett sine miljømål til utbyggingsprosjekter (se kap. 3.3).

MTA-planen inngår som en byggherreleveranse i kontrakten.

1.5 Kunnskapsgrunnlag

MTA planen baserer seg på konklusjoner fra konsekvensutredningen i tillegg til oppdaterte opplysninger fra offentlige databaser som f.eks. Naturbasen, Askeladden, artskart mfl. Gjennom konsesjonsbehandlingen er det ikke fremkommet ny informasjon ut over det som ble beskrevet under virkninger for miljø, naturressurser og samfunn i konsesjonssøknaden.

Rogaland fylkeskommune har gjennomført §9-undersøkelser (etter kulturminneloven). Se kapittel 2.1.3.

1.6 Dokumentversjoner

En oversikt over dokumentversjoner gis i tabellen under.

Versjon	Dato	Kommentar
0	10/07/2014	Vedlegg til anbudsforespørselen (ikke endelig godkjent)
1	20/01/2015	MTA-plan til godkjenning NVE
2	13/05/2015	MTA-plan til godkjenning NVE med endring

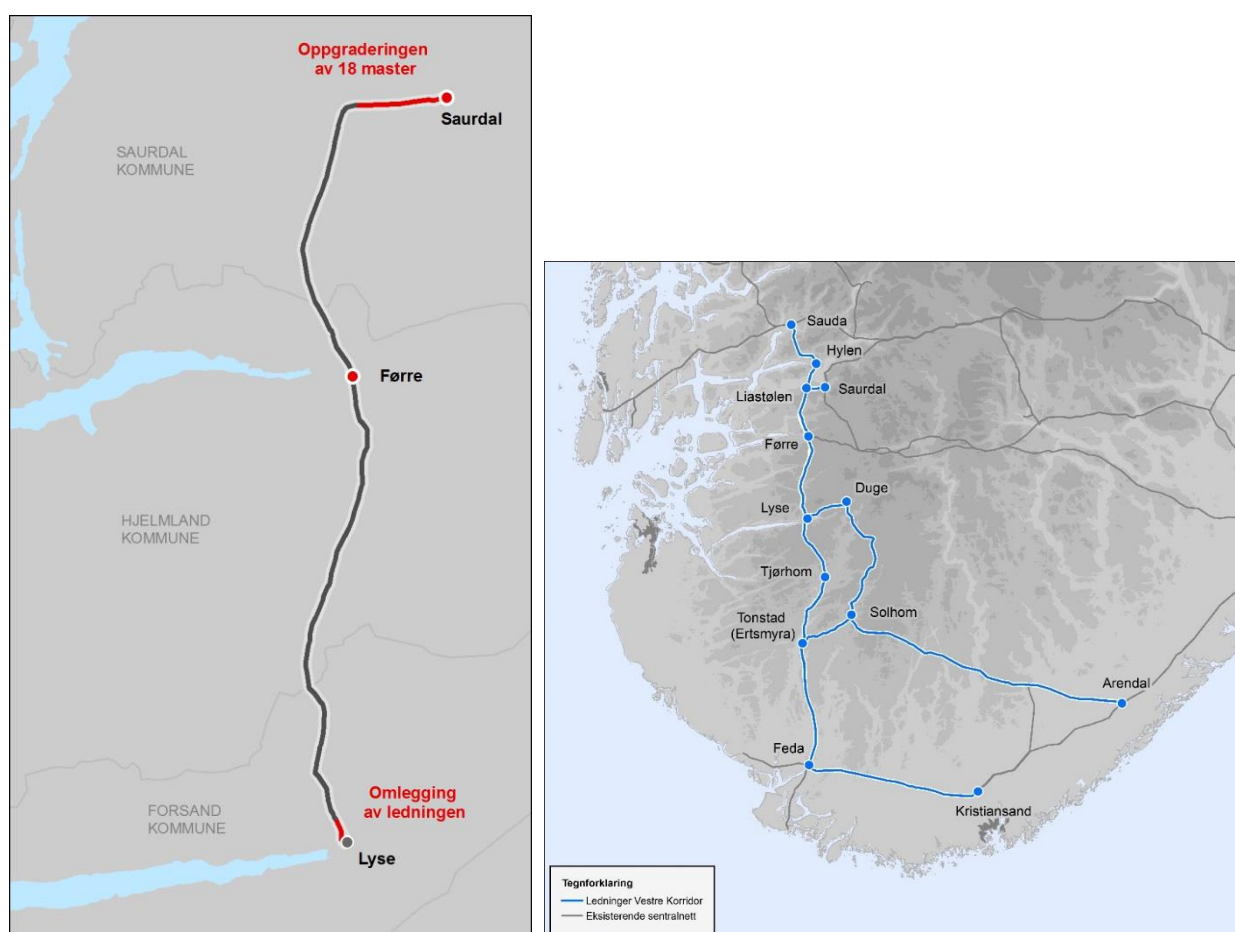
2. PROSJEKTBEKRIVELSE

Statnett er i gang med å bygge neste generasjon sentralnett. Dette vil legge til rette for sikker drift og økt kapasitet i nettet. Et viktig tiltak er å øke spenningen i nettet fra 300 kV til 420 kV (spenningsoppgradering).

Som et ledd i denne utviklingen er det planlagt en oppgradering av eksisterende ledninger Lyse-Førre-Saurdal og en utvidelse av Saurdal transformatorstasjon.

Tiltaket er en del av et større prosjekt for spenningsoppgradering i Vestre korridor, en betegnelse for sentralnettet mellom Kristiansand / Arendal og Sauda transformatorstasjon.

Denne MTA-planen gjelder tiltaket beskrevet i kap. 1.1 og en oppsummering av tiltakene gis i kap. 2.1.

Figur 1: Oversiktskart over prosjektområdet (Lyse-Førre-Saurdal). Til høyre vises hele Vestre korridor.

2.1 Tekniske planer

2.1.1 Konesjonsgitte tiltak ved Saurdal transformatorstasjon:

- 6 stk. bryterfelt med nominell spenning 420 kV
- En autotransformator med ytelse 1000 MVA og omsetting 420/300 kV
- Ett kontrollhus med grunnflate ca. 411 m² i en etasje
- Ett lagerbygg med grunnflate inntil 125 m²
- Nødvendig høyspenningsanlegg
- En ca. 475 m lang adkomstvei, med bredde inntil ca. 5 meter

2.1.2 Tekniske endringer etter konsesjonsvedtak

Prosjekteringen har angitt et overskudd i massebalansen som medfører behov for permanent deponering av masser utenfor stasjonsområdet. Disse arealene har ikke vært omsøkt. Statnett fremmet derfor en tilleggssøknad i desember 2014 som omhandler massedeponering ved Saurdal transformatorstasjon (IFS 2033610).

Under prosjekteringsarbeidet har det videre fremkommet behov for midlertidige arealer ut over konsesjonssøkt stasjonstomt. Dette dreier seg om arealer til rigg/lager.

Behovet for sekundærarealer berører samme grunn- og rettighetshavere som stasjonstomten. Statnett har i perioden juni-august hatt flere befaringer sammen med grunneiere for å diskutere mulige arealer, og har i samråd med disse kommet frem til løsningen som presenteres i MTA-kartet (vedlegg 1). Statnett vil søke å komme frem til minnelige avtaler for rettigheter tilknyttet midlertidige arealer i anleggsperioden til rigg/lager/steinknuseri.

Gjennom den pågående dialogen med grunneiere har det blitt fremmet innspill til bruk av overskuddsmasser fra stasjonstomten. Om lag halvparten av det prosjekterte masseoverskuddet nyttes derfor til konkrete tiltak i umiddelbar nærhet til stasjonsområdet. Se nærmere omtale under kap. 2.1.3, forarbeider.

Kontrollhuset har blitt endret til ett to etasjes hus og får en grunnflate i første etasje på ca. 325 m². Endringen er gjort for å få et mindre fotavtrykk innenfor et begrenset området samt en lengre avstand fra skredutsatt område.

2.1.3 Forarbeid

Støyvurdering

Statnett har foretatt en støyanalyse for anleggs- og driftssituasjon. Med de støykrav som legges til grunn for utstyr i transformatorstasjonen vil grenseverdien på L_{den} 50 dBA overholdes for nærliggende fritidsboliger. Det vil bli stilt krav til lydnivå for utstyr i anlegget til produsenten.

Også når det gjeldende krav til støy i anleggsfasen vil grenseverdiene overholdes. Planlagt steinknuseri vil stå for den største støykilden i anleggsperioden. Dette forutsettes plassert vest for stasjonstomten.

Trafikksikkerhetsvurdering

Statnett har utarbeidet en transportplan med vurderinger knyttet til transportbehov og sikkerhetstiltak. Dagens adkomst fra rv. 13, via fv. 692 har vært brukt ved bygging av dagens stasjonsanlegg ved Saurdal. Rapporten kartlegger behov for tiltak for å bedre trafikksikkerhet under anleggsarbeid. Det stilles krav til trafikksikkerhetstiltak i kap. 5.2.3.

Ny adkomstvei og utbedring eksisterende veier

Statnett har utarbeidet et veifaglig notat som beskriver dimensjoneringen av nye veier. Det vil bli etablert en ca. 500 meter lang ny vei fra dagens kryss sør for transformatorstasjonen og inn til anlegget. Veien benyttes til transport av transformatorer og etableres med en bredde på ca. 4 meter pluss veiskulder (lilla sterk i figur i vedlegg 4). Veien asfalteres. Det etableres to nye adkomstveier (oransje strek) inn til stasjonen, hver på ca. 200 meter. Veien asfalteres med en bredden på ca. 3 meter pluss veiskulder. Fra transformatortransportveien etableres det en ny omkjøringsvei for hytteiere (grønn strek) på ca. 350 meter. Denne asfalteres med en bredde på ca. 3 meter pluss veiskulder. Se Vedlegg 4 for tekniske tegninger.

Det er behov for noe opprusting av dagens vei opp til stasjonsområdet (Kjetilstadveien). Dette dreier seg om evt. siktrydding av en sving, ca. 1,5 km før stasjonstomten for å legge til rette for transformatortransport. Langs den siste kilometeren frem til dagens stasjon er veistandarden dårlig, og det er behov for delvis masseutskiftning og forsterkning samt reasfaltering av størsteparten av strekningen. Tiltaket berører kun privat vei.

Deponier

Foretatte grunnundersøkelser anslår det totale volumet av overskuddsmasser til å være 50 000 m³. Av dette er ca. 5 000 m³ toppmasser/vekstjord som skal tas vare på og brukes til rehabilitering og arrondering rundt stasjonen. Øvrige masser deponeres på angitte deponi. Disse er angitt med benevnelsen A, B og C i vedlegg 1.

Deponi A: Anslått volum 4 000 m³. Tiltaket innebærer utbedring av stigningsgrad på eksisterende skogsbilvei, Grunnassveien, samt utfylling over eksisterende veifylling mot vest for å slake stigning på skjæring og dekke over store blokksteiner i foten av fylling. Tiltaket er omsøkt gjennom tilleggsøknad.

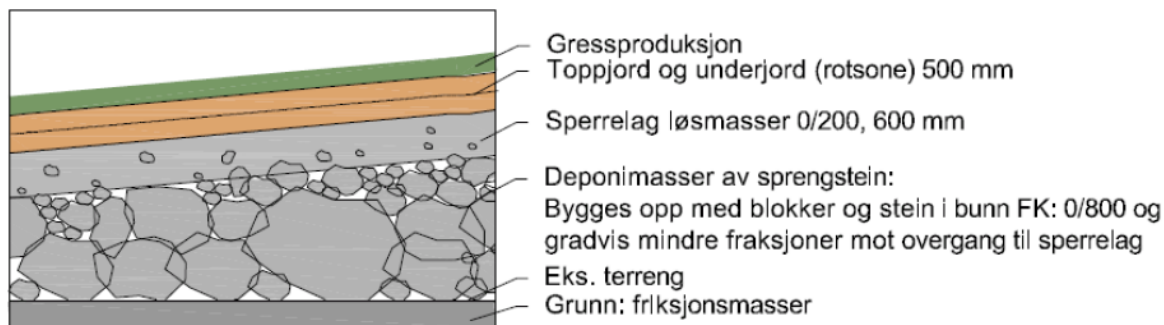
Deponi B: Anslått volum 23 - 27 000 m³. Tiltaket innebærer avdekking av ca. 13 daa fuktig matjord på eksisterende oppdyrket areal (grasproduksjon) for så å deponere et 1-2 meter tykt lag med fyllmasser. Toppdekke/matjord fylles tilbake etter endt deponering. Tiltaket er behandlet og godkjent etter jordloven.

Statnett vil inngå avtale med grunneier om uttak av vekstmasser som kan nyttes som toppmasser/arrondering av deponi C og vei/tomt i tilknytning til stasjonen.

Basert på gjennomførte grunnundersøkelser av deponi B forventes det at man totalt kan få 11 100 m³ med løsmasser fra dyrkamarka ved Liastøl (deponi B). Sammen med ca. 3 300 m³ steinmel (0/2) fra knusverket gir dette ca. 14 400 m³ med

vekstmasser. Dette vil være tilstrekkelig mengde vekstmasse til deponi B, deponi C, veier og arrondering stasjonstomt.

For å sikre et godt produksjonsareal ved Liastøl vil det stilles strenge krav til oppbygging av deponiet. Basert på foretatte utredninger anbefales det en oppbygning som vist i figur under.

Figur 2. Prinsippkisse oppbygging av jordbruksareal/deponi B.

Deponi C: Anslått volum ca. 27 000 m³ og blir deponert over dagens massetipp. Deponiet vil få en høyde på 2-4 meter over dagens terreng. Størst overdekning vil man få i de søndre delene av deponiet. Arealet har en grunnflate på ca. 15 000 m². Området ligger i sin helhet på eksisterende tipp fra tidligere utbygginger (Statkraft). Området har et tynt overdekke med tilført myrjord (10-20 cm). Området domineres av grasarter, med en og annen bjørk. Området benyttes som beitearealer for husdyr, men kvaliteten på beitet er begrenset gitt det tynne jordsmonnet (tørkeutsatt).

Ny veg vil legges i øvre kant av deponi C, og grunnet stigningskrav må vegen løftes noe opp fra terrenget. Dette gjør at det vil bli en skråning ned fra veien til resten av deponi C. Veiskråningen vil på det bratteste ha en vinkel på 1:1,5. Se snitt-tegning i vedlegg 3. Resten av deponi C vil maksimalt ha en helning på 1:3. Deponi C vil tildekkes med et sperrelag på ca. 300 mm og ca. 200 mm toppjord. Deponiet vil tilsåes. Se vedlegg 3 for visualiseringer.

Tilleggssøknaden fra desember 2014 skisserer en full utnyttelse av deponi C, men dette er kun for å ha en buffer i tilfelle det forekommer avvik fra forutsetningene knyttet til deponi B.

Riggplasser/pukkverk

Det er satt av tre arealer til disposisjon for entreprenør, se vedlegg 1 (MTA-kart). Statnett har inngått tiltredelsesavtale med grunneiere for stasjonsarbeidet. Disse områdene er ment å tjene som arealer til rigg, materiallager, utstyrslager ol. Arealet nord/vest for byggetomten er i tillegg til dette ment å benyttes til eventuell steinknuseri og gruslager. I første del av byggeperioden vil flere ulike prosjekter/entreprenører ha behov for adgang til riggområder. Regulering av hvilke områder som skal disponeres av de ulike entreprenører fremgår av respektive kontraktsdokumenter.

Forurensning

Basert på informasjon fra lokale personer forelå det tidlig i planleggingen mistanke om at det kan være avfall i massene. Hvilken type avfall det eventuelt skulle være, samt hvilke mengder var uklart, men det ble henvist til nedgravd borerigg, andre typer maskiner, oljefat og/eller kjemiske væsker.

Statnett har på bakgrunn av denne mistanken gjennomført innledende prøvetaking (miljøtekniske grunnundersøkelser) av eksisterende fylling, i henhold til forurensningsloven.

Det er foretatt 5 jordprøver innenfor området for stasjonsutvidelse samt vannprøver oppstrøms og nedstrøms for stasjonstomten. Jordprøvene er vurdert i henholdt til Miljødirektoratets veileder for helhetsbaserte tilstandsklasser for forurenset grunn (TA 2553/2009). Vannprøvene er vurdert i henhold til Miljødirektoratets veileder 97:04, Klassifisering av miljøkvalitet i ferskvann.

Grunnundersøkelsene viser at alle de fem jordprøvene (1, 2 og 3 meters dybde) er rene, tilstandsklasse 1. Vannprøvene viser også tilstandsklasse 1, med unntak av kopper (tilstandsklasse 3) og nikkel (tilstandsklasse 2). Det er ikke signifikant forskjell på verdiene av nikkel og kobber oppstrøms og nedstrøms for fylling/stasjonsområde. Det foreligger derfor ingen indikasjon på at dagens fylling er kilde til disse verdiene.

Dersom det underveis i byggeprosjektet likevel skulle påtreffes forurensning skal anleggsarbeidene stoppes umiddelbart og Statnetts miljørådgiver kontaktes. Ved funn av forurenset masse skal entreprenør foreta en konkret miljøvurdering av forurensningen. I henhold til forurensningsloven skal det videre utarbeides en tiltaksplan og fremmes en egen søknad etter samme lovverk. Alt av forurensning samt eventuelle forurensete masser skal sorteres ut og leveres til godkjent mottak.

Kontakt med berørte myndigheter

Rogaland fylkeskommune har i 2014 gjennomført befaringer at stasjonsområdet, innebefattet deponiområder. Tiltaket vurderes ikke å komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Nødvendige avklaringer i forhold til kulturminneloven vurderes således å være gjennomført.

Statnett har hatt orienteringsmøte med Suldal kommune 24. september 2014 og 24 april 2015. Utkast til MTA-plan er sendt over for gjennomlesning. Kommunen hadde ingen vesentlige merknader, men påpekte viktigheten av at allmuens og grunneieres trafikk og ferdsel gjennom området skal skje uten større hindringer.

Kontakt med berørte grunneiere

Utvidelse av Saurdal transformatorstasjon, samt arealer til deponi/rigg/lager, berører to grunneiere. Statnett har hatt jevnlig kontakt med disse gjennom konsesjonsprosessen. Det er blitt gjennomført tre befaringer med grunneiere på stasjonstomta i perioden juni-august 2014.

Begge grunneiere deltok på orienteringsmøtet med kommunen 24. september. Det ble også avholdt et statusmøte i januar 2015.

Det planlegges informasjonsmøter med grunneiere vår/sommer 2015 i forkant av anleggsstart.

Stasjonen og deponi C ligger på en gammel tipp fra Ulla-Førre-utbyggingen til Statkraft, og Statkraft har råderett over tippene. Statkraft og Statnett er i dialog om en avtale om bruk av tippene til deponi, rigg og stasjon.

2.2 Anleggsgjennomføring i byggeperioden

2.2.1 Anleggsaktiviteter

Følgende anleggsaktiviteter skal gjennomføres på stasjonstomten/adkomstvei:

- Grunnarbeid og tomtoppbygging. Grunnarbeider starter med flateavdekking av toppmasser. Overskuddsmasser deponeres på angitte massedeponi, se vedlegg 1. Tomten sprenges ut og planeres. Det vil bli etablert et steinknuseri ved stasjonstomten som vil forsyne stasjonsområdet og veibygging med grus/pukk slik at transportbehovet inn til stasjonen reduseres.
- Riggplasser. Opparbeiding av riggplass/lagerområder inngår i grunnarbeidene. Riggområdene skal tjene stasjonsarbeidene. Vedlegg 1 angir plassering av riggplassen.
- Installasjon av elektrisk anlegg. Etter at tomten er klargjort for bygging, vil stasjonsbygninger etableres og elektriske installasjoner monteres.
- Ferdigstilling. Anleggsområde, adkomstvei og massedeponi skal istandsettes og arronderes. Massedeponiet tildekkes med stedlige toppmasser så langt det er mulig.

2.2.2 Transport

Det vil være behov for adkomst til stasjonstomten mens anleggsarbeid pågår, både med personbiler og tyngre kjøretøy. Overskuddsmasser fraktes til angitte deponi på følgende måte: Transport til deponi A benytter eksisterende traktorvei (Grunnavassveien). Transport til deponi B betinger opparbeidelse av en midlertidig transportvei. Veien anlegges i stor grad over dagens tipp. Etter endt deponering fjernes veien og terrenget istandsettes. Øvrige masser deponeres over dagens tipp (deponi C) vest for stasjonstomten.

Behov for tyngre kjøretøy inn fra fv. 692 vil derfor være begrenset til bl.a. støping og transport av utstyr og materiell til bygg/høyspenningsanlegg. I perioder med størst aktivitet forventes det 3-8 tunge kjøretøy per dag.

Adkomst til anleggsområdet er fra rv. 13 via fv. 692. Det er ikke avgjort hvor brakkerigg for bygningsarbeidere etableres. Persontransport vil stå for den største transportbelastningen i byggeperioden, men tungtransport inn/ut av stasjonen vil trolig oppleves som mest belastende.

Dagens vei inn til stasjonsanlegget fungerer som en gjennomkjøringsvei til hytter nord for transformatorstasjonen. På vinterstid parkerer hyttegjester og utfartsturister ved anlagt parkering nord/vest for stasjonen eller langs utvidet veiskulder rett vest for anlegget.

Adkomst for hyttebeboere og andre tilreisende vil sikres gjennom at dagens vei opprettholdes inntil planlagt ny omkjøringsvei er på plass. Dette også for å sikre adkomst til dagens stasjon for drift og vedlikehold. Den nye adkomstveien, se vedlegg 1, vil i hovedsak holdes åpen for fri ferdsel under hele byggeperioden, men kan i kortere perioder stenges etter behov. Entreprenør og Statnett må sikre en god

kommunikasjon mot grunneiere for å finne hensiktsmessige løsninger i forbindelse med eventuelle avgrensede stengninger.

2.2.3 Grensesnitt ledningsarbeid - transformatorstasjon

Ledningsprosjektet innbefatter arbeider til og med endemaster inn mot stasjonen samt eventuelle omlegginger av kabler i tilknytning til denne. Resterende arbeid innenfor stasjonstomten inngår i stasjonsprosjekter.

2.3 Fremdriftsplan

Anleggsarbeid forventes å igangsettes ca 1. juni 2015. Fremdriftsplanen er til orientering, og det henvises til kontrakten for detaljert fremdriftsplan og grunnlag for kontrakten.

Aktivitet	2014	2015	2016	2017	2018
Anbudsforespørselen	●				
Kontrakt inngåelse		●			
Grunnarbeid og stasjonsbygning		■			
Idriftsettelse Saurdal				●	

3. VIKTIGE KRAV OG FØRINGER

I dette kapitlet gis en oversikt over viktige lover, forskrifter og øvrige dokumenter som gir generelle føringer for gjennomføring av tiltaket. Lovene og forskriftene finnes på www.lovdata.no. Det forutsettes at entreprenøren setter seg inn i krav og føringer i det enkelte lovverk, forskrift osv. Listen er ikke uttømmende.

Statnett og entreprenør skal til enhver tid etterleve alle lovbestemte krav og lokale bestemmelser relatert til ytre miljø.

3.1 Lover

Føringer i de følgende lovene er gjeldende for utbyggingsprosjektet.

- Energiloven
- Forurensningsloven
- Naturmangfoldloven
- Miljøinformasjonsloven
- Viltloven
- Lov om laksefisk og innlandsfisk mv.
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om kulturminner
- Friluftsløven
- Jordloven
- Folkehelseloven
- Vegloven
- Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Matloven
- Skogbruksloven
- Luftfartsloven

3.2 Forskrifter

Føringer i de følgende lovene er gjeldende for utbyggingsprosjektet. Oppstillingen er ikke komplett.

- Energilovforskriften
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen
- Avfallsforskrift
- Forurensningsforskriften
- Internkontrollforskriften
- Byggeforskriften
- Byggherreforskriften
- Forskrift knyttet til støy
- Forskrift om landtransport av farlig gods
- Forskrift om elektrisk forsyningsanlegg

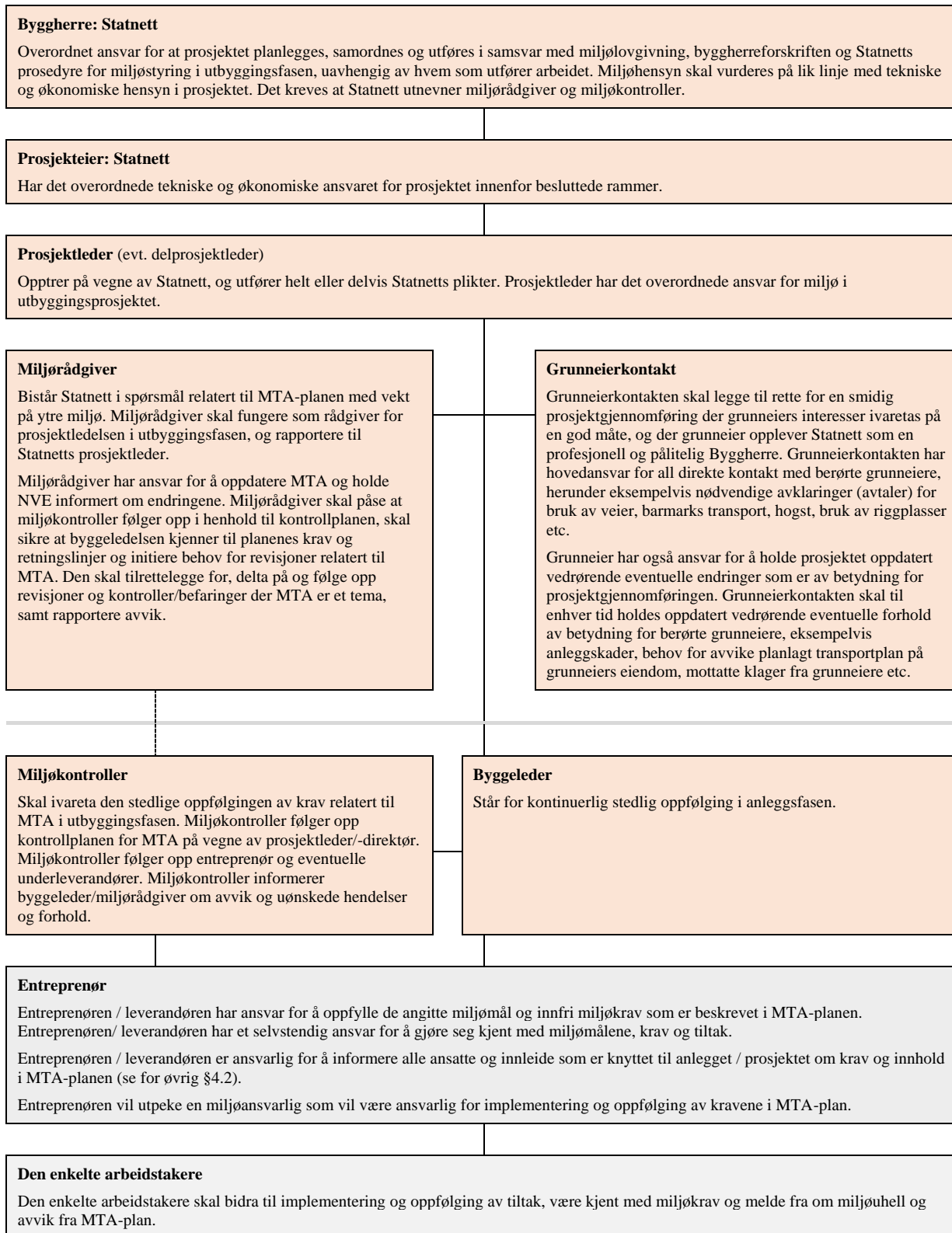
3.3 Miljøpolicy og -mål

Natur og miljø skal vektlegges på linje med funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn (Statnetts miljøstrategi, 2009). Miljøoppfølging er en integrert del av Statnetts kvalitetssikringssystem som er sertifisert iht PAS55, og miljøsertifisering iht NS-EN 14001.

MTA-planen er utarbeidet på bakgrunn av Statnetts prosedyre for miljøstyring i utbyggingsfasen.

4. MILJØSTYRING I PROSJEKTET

4.1 Organisering og ansvar

4.2 Implementering, oppfølging og rapportering

Både Statnett og entreprenøren er ansvarlig for at MTA-planen implementeres og følges opp. Kravene i MTA-planen skal implementeres gjennom god miljøstyring i prosjektet.

- Statnett vil før anleggsstart utarbeide prosjektspesifikk kontrollplan.
- Entreprenøren plikter å gjøre seg kjent med og følge norske lover og forskrifter av relevans for utbyggingsprosjektet.
- Entreprenøren skal sikre seg at alle krav i denne MTA-planen implementeres, oppfylles og dokumenteres. Entreprenøren har et selvstendig ansvar for å gjøre seg kjent med miljømålene, krav og tiltak.
- Entreprenøren skal sikre at alle som arbeider på prosjektet, inkludert underleverandør, er kjent med krav i MTA-planen og at dette dokumenteres.
- I byggemøter mellom Statnett/byggeledelse og entreprenør/leverandør skal ytre miljø være et fast punkt på dagsorden. Ytre miljø skal være en del av HMS-runder på anlegget.
- MTA vil bli fulgt opp som en del av kontrakten. Rapportering skal skje i månedsrapporten. Rapportering skal som et minimum inkludere avvik fra MTA-plan, produsert avfallsmengde fordelt på fraksjoner (se kap.5.3.5) og oversikt over miljøfarlige væsker (se kap.5.3.2).
- Entreprenør / leverandør skal gjennomføre egne kontrollrunder for ytre miljø.
- Statnett kan foreta egne stikkprøvekontroller og/eller kontrollrunder. Prosjektet vil kunne bli underlagt intern og ekstern miljørevisjon. Kontrollene utføres av miljørådgiver og/eller miljøkontroller, evt. andre som Statnett utpeker til dette.

4.3 Avvik og sanksjoner

- Entreprenøren skal etablere og implementere et avvikshåndteringssystem for ytre miljø og SHA, slik at eventuelle avvik og uønskede hendelser rapporteres og dokumenteres, jf. Statnetts prosedyre for behandling av avvik og uønskede hendelser. Systemet skal sørge for at tiltak iverksettes for å redusere sannsynlighet for at hendelsene skjer igjen. Erfaring skal tilbakeføres til opplæringsprosess.
- Ved avvik fra MTA-plan eller brudd på lover eller forskrifter skal entreprenøren melde fra umiddelbart til Statnett. Dette skal skje gjennom avviksmelding. Årsaken til avvik skal kartlegges og eventuelle avbøtende tiltak foreslås. Gjennomgående tiltak skal implementeres i revisjon av MTA-planen (se kap. 4.4).
- Statnett skal sørge for at alle avvik registreres i Statnett sitt avvikshåndteringssystem.
- Statnett har ansvar for varsling av NVEs miljøtilsyn og andre berørte myndigheter og parter ved avvik fra MTA-plan.
- Statnett og entreprenøren har myndighet til å stanse anleggsarbeid dersom; arbeid ikke foregår i henhold til MTA-planen, det oppdages en vesentlig risiko

for ytre miljø eller hvor værforhold vil kunne føre til en økt risiko for akutt forurensning. Arbeid skal igangsettes igjen etter at risikoen er tilstrekkelig vurdert.

- Statnett forbeholder seg retten til å bruke sanksjoner ved avvik eller der avvik ikke behandles i henhold til avtalte rutiner (ref. krav i HMS-dokumentet).

4.4 Dokumentkontroll

Innhold i MTA-plan skal være godkjent av Statnett. Ved behov for revisjon skal MTA-plan oppdateres av Statnett i samråd med entreprenøren(e).

MTA-plan er et levende dokument og skal revideres ved behov, blant annet ved endringer i arbeidsomfang, eventuelle nye krav og pålegg eller basert på erfaring fra arbeidet.

Den mest oppdaterte versjonen av MTA-planen vil være tilgjengelig for allmenheten under prosjektsiden på www.statnett.no. Oversikt over versjoner gis i kap.1.6.

- Statnett har ansvar for å informere entreprenøren om revisjoner til MTA-planen og eventuelt varsling til NVE, berørte grunneiere og kommuner før endringene iverksettes.
- Entreprenøren er ansvarlig for å informere underleverandører om revisjoner, og for at underleverandørene etterkommer bestemmelsene i MTA-planen.
- Arbeid kan ikke utføres i strid med godkjent MTA-plan. Dersom entreprenøren ser behov for endringer i MTA-planen skal Statnett varsles umiddelbart. Statnett skal deretter vurdere om endringen er ønskelig. Dersom endringen er ønskelig skal Statnett søke å oppnå nødvendige tillatelser fra relevante myndigheter og berørte grunneiere. Statnett har ikke noe ansvar overfor entreprenøren dersom tillatelse ikke blir gitt eller at tillatelsen blir gitt senere enn ønsket.

4.5 Kommunikasjon og varslingsrutiner

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for vellykket anleggsarbeid og er et ansvar som alle involvert i prosjektet deler. En oppdatert oversikt over myndigheter gis i vedlegg 5. Statnetts grunneierkontakt skal kontaktes for oppdatert oversikt over grunneiere.

- Statnett har hovedansvar for å sørge for informasjonsflyt til myndigheter, grunneiere og andre berørte, og lokalbefolkning for øvrig. Dette gjelder både før, under og etter anleggsarbeid. Grunneierkontakt hos Statnett skal være hovedkontakt mot grunneiere.
- Entreprenøren vil kunne ha daglig kommunikasjon med berørte, hovedsakelig med grunneier. Dialog med berørte grunneier skal skje i samråd med grunneierkontakt. Uenighet og konflikt med berørte skal varsles umiddelbart til grunneierkontakt hos Statnett.

- Kommunikasjon skal skje i henhold til Statnett sin varslingsplan for prosjektet.
- Statnett skal sørge for at kontaktliste og grunneieroversikt holdes oppdatert.

4.5.1 Varsling og kommunikasjonskanaler

- Statnett skal varsle berørte kommuner/myndigheter og grunneiere når anleggsprosjektet starter opp, og at anleggsarbeid er avsluttet.
- Statnett skal sørge for at gjeldende versjon av MTA-plan ligger tilgjengelig på www.statnett.no i tillegg til en kort oppsummering av prosjektet / anleggsarbeid og en indikativ fremdriftsplan.
- Fremdrift skal være på dagsorden på hvert byggemøte og fremdriftsplan skal holdes oppdatert. Møtereferat og fremdriftsplan skal lagres på felles lagringsmedium (f.eks. eRoom).
- Statnett skal sette opp informasjonstavler på sentrale plasser langs linjer og ved stasjonsområdet, evt. hos kommunene. Konkrete restriksjoner for ferdsel skal merkes med informasjonstavler.

4.5.2 Kontaktinformasjon

Kontakt informasjon til berørte myndigheter gis i vedlegg 2.

Statnett sin hovedkontaktperson for arbeid er: Robert Østborg

Tlf. 91855652

E-post: robert.ostborg@statnett.no

Akutt forurensning / utslipp Ved akutt forurensning eller utslipp skal Redningssentralen / brannvesen kontaktes umiddelbart.	110
--	------------

5. KRAV TIL ANLEGG SARBEID

Dette kapitlet gir krav knyttet til anleggsplanlegging og -gjennomføring, blant annet kontroll av anleggsplass, transport og ferdigstilling av anleggsarbeid. Krav gjelder hele anleggsområde med mindre det presiseres annet.

Tabellen under gir en oversikt over aktivitetene / temaene dekket av MTA-planen.

Aktivitet	Temaer
Kap.5.1 Anleggsområder	- Generelt om anleggsarealer - Riggområder - Massedeponi - Ny adkomstvei/internvei
Kap.5.2 Transport	- Transportruter - Transport og trafikkikkerhet
Kap.5.3 Forurensningskontroll	- Bruk av anleggsmaskiner - Lagring og håndtering av oljeprodukter og kjemikalier - Håndtering av avrenning/vann - Beskyttelse av drikkevann - Kontroll og håndtering av avfall/avløp
Kap.5.4 Støy	- Støy
Kap.5.5 Hensyn til omgivelse	- Naturmangfold - Kulturminner - Friluftsliv - Landbruk - Boområder og befolkning
Kap.5.6 Istandsetting og ferdigstilling	- Istandsetting av anlegget
Kap.5.7 Beredskapsplanlegging	- Beredskapsplan
Kap.5.8 Restriksjonsområder	- Restriksjonsområder

5.1 Anleggsområder

5.1.1 Generelt

- Anleggsaktiviteter skal kun foregå innenfor eiendomsgrensen og avsatte arealer slik de fremgår av vedlegg 1 eller langs intern-/adkomstvei med mindre annet er avtalt.
- Anleggsgrensen skal merkes i terreng, i henhold til spesifisering i forespørsel, før oppstart av anleggsarbeid.
- Statnett skal merke mastepunkt innenfor stasjonsområdet før grunnarbeider starter. Håndtering av mastepunkt fra entreprenørs side skal skje etter avtale med Statnett.

5.1.2 Riggområder

- Det er avsatt areal til riggområder som vist på MTA-kart.
- Riggområdene skal etableres med følgende forutsetninger:
 - Etableres med grusdekke.
 - Det skal sørges for en myk overgang til naturlig terreng, det vil være særlig fokus på riggplassene som skal etableres som permanente arealer (se under).
 - Det skal unngås store fyllinger / skjæringer.
 - Ved etablering skal overflatemassen fjernes og mellomagres for bruk ved istandsetting.
- Statnett har ansvar for inngåelse av avtaler med grunneiere i forbindelse med opparbeiding og bruk av riggområder.
- Statnett skal merke arealet til godkjente riggområder i terreng.

5.1.3 Massedeponi

- Det er avsatt tre områder til deponering av overskuddsmasser. Disse er vist i vedlegg 1 som deponi A, B og C.
- Massedeponiene skal etableres / istandsettes med en god løsning mot tilgrensende terreng. Det skal istandsettes slik at deponiene går inn i omkringliggende terreng og gir en tilnærmet naturlig overgang. Fyllingsprofil skal ligne på naturlig terreng i området. Se vedlegg 3, tekniske tegninger av deponi.
- Massedeponier skal istandsettes med vekstmasse på overflate og det skal ikke ferdigstilles med sterile masser på overflaten. Deponi A er unntatt krav om vekstmasser, da tiltaket her innebærer utbedring av stigningsgrad på eksisterende skogsbilvei og utjevning av eksisterende veiskråning. Deponi A skal likevel såfremt det er mulig avsluttes med finere masser på veiskråning, dette for å tilrettelegge for naturlig revegetering. Utleggingen av finere masser på deponi A bør avklares med miljørådgiver/miljøkontroller. Se vedlegg 3, tekniske tegninger av deponi.
- Massedeponi B og C skal tilsås med egnet frøblanding, etter avtale med grunneier og Statnett. Det bør benyttes en frøblanding hvor spredningspotensialet er lite, slik at fremmede arter ikke introduseres utenfor tippet. Frøblandingens bør også være stedstilpasset.

5.1.4 Ny adkomstvei/internveier

- Ved grunnarbeid skal toppmasse / undermasse fjernes og mellomagres hver for seg for bruk i arrondering / istandsetting av den nye veien og deponiet.
- Det skal etableres en ny adkomstvei på ca. 475 m fra dagens kryss rett sør for Saurdal transformatorstasjon. Når denne er etablert, vil den fungere som adkomst for hytteeiere og utfart for friluftsliv. Det etableres to nye parkeringsplasser til erstatning for dagens parkeringsareal som forsvinner. Den ene parkeringen er for ca 35 biler, mens den andre vil få ca 8 plasser. Nye parkeringsplasser er anvist i MTA-kart i vedlegg 1.

- Ny adkomstvei og nye parkeringsplasser skal så langt det er mulig holdes åpne for fri ferdsel under hele byggeperioden. Ved behov for begrenset avstenging skal Statnett varsles i god tid slik at grunneiere/rettighetshavere kan varsles.

5.2 Transport

- All transport skal foregå så skånsomt som mulig for omgivelsene, og ikke medføre vesentlig fare for ferdsel i området.
- På opparbeidede veier (asfalterte veier, skogsbilveier og øvrige grusveier) skal kjøretøy holde seg innenfor veibanen og eventuelle møteplasser. Dette for å bl.a. unngå skade på veikant og omgivelser.
- Fartsgrense på private veier og skogsbilveier er 40 km/t dersom ikke annet er skiltet. Fart skal tilpasses stedlige forhold. Ved transport på private veier skal alle grunder lukkes etter passering. Bruk av eksisterende veier skal ikke være til hinder for allmenn ferdsel.

5.2.1 Transportruter

- Statnett har ansvar for inngåelse av avtaler med grunneiere. Statnett skal fremskaffe nødvendige avtaler og tillatelser med grunneiere om bruk av private veier.
- Entreprenøren skal kun bruke godkjente transportveier og kjørespor (se MTA-kart, vedlegg 1).
- Hvis det er en bedre transportrute som entreprenøren vil benytte, må dette godkjennes av Statnett før den tas i bruk (se for øvrige kap.4.4).
- Entreprenøren er ansvarlig for skade på transportveier og terreng på grunn av transportaktiviteter. Skade skal utbedres umiddelbart og dokumenteres.

5.2.2 Transport og trafiksikkerhet

- Statnett skal vurdere tiltak med tanke på siktrydding og utbedring av en av enkelte strekninger på Kjetilstadveien. Eventuelle tiltak er varslet som opsjon til grunnarbeidsentreprisen.
- Før oppstart av anleggsarbeid skal entreprenøren i samråd med Statnett foreta en risikovurdering knyttet til transportsikkerhet. Vurderingen skal som et minimum innebære:
 - Vurdere behov for nedsatt hastighet fra 80 til 50 km/t eller lavere på deler av fv. 692 forbi gårdstun ved Slagstad/Kjetilstad/Haugen
 - Plan for skilting av avkjøring og fartsgrenser, samt informasjonstavler for gående/syklister langs kryssende stier
 - Tiltak for å legge til rette for at grunneiere og hytteeiere får tilgang til hytter nord for stasjonen (sommerhalvåret) og parkeringsarealer ved stasjonen (vinterhalvåret) under bygger perioden.

- Tidsbegrensninger av tungtransport under skoletrafikk (morgen/ettermiddag) dersom det er barn i skolealder fra offentlig vei til stasjonstomten.
- Vurdering av risiko for anleggsstøy over anbefalte grenseverdier (65 dBA) for fritidsboliger nær foreslått midlertidig anleggsvei mellom stasjon og deponi B. Eventuelle tiltak skal vurderes.

5.3 Forurensningskontroll

- Entreprenøren skal utføre anleggsarbeid slik at forurensning av grunn eller vann unngås. Dersom det er behov for midlertidig utslippstillatelse plikter entreprenør å innhente nødvendige tillatelser til dette.
- Skulle det påtreffes forurensning eller forurensete masser under anleggsarbeidene skal arbeidet stanses umiddelbart og Statnetts miljørådgiver kontaktes. Entreprenør står ansvarlig for miljøvurderinger, utarbeidelse av tiltaksplan og eventuell søknad etter forurensningsloven. Alt av forurensning samt forurensete masser skal sorteres ut og leveres til godkjent mottak. Se kap. 2.1.3.

5.3.1 Bruk av anleggsmaskiner og kjøretøy

- Entreprenøren skal sikre at maskiner og kjøretøy som benyttes ikke lekker olje eller drivstoff.
- Kjøring i bekker og elver skal unngås.

5.3.2 Lagring og håndtering av oljeprodukter og kjemikalier

- Lagring og påfylling av drivstoff og olje skal foretas basert på en forenklet risikovurdering for å unngå utslipp. Ved usikkerhet om risikoen, skal miljøkontrolleren kontaktes. Begrepet "tank" benyttes for alle beholdere av olje og kjemikalier, som f.eks. tank, fat eller kanne.
 - Tank skal plasseres slik at de er synlig og fare for påkjørsel minimiseres.
 - Tank skal stå støtt med minimal fare for velt.
 - Området rundt tank skal holdes ryddig.
 - Tank skal plasseres slik at det er minimal fare for avrenning til vann. Som hovedregel skal lagring/påfylling finne sted minimum 10 m fra vann, bekk og vassdrag.
 - Påfylling skal foregå under oppsyn. Tank skal være låst / lagres låst når det ikke er under tilsyn.
 - Tank, inkludert løfteutstyr, skal være i god stand og uten skader. Tank dekket av ADR-sertifisering skal ha en gyldig godkjenning for periodisk kontroll og godkjenning skal merkes tydelig på tanken. For mindre tanker ikke dekket av ADR-sertifisering, skal tankene være beregnet for formålet.
 - Tank skal merkes tydelig med faresymboler (særlig brann- og eksplosjonsfare), godsmerking og evt. stablemerking.

- Det skal være tilstrekkelig beredskapsutstyr for å samle opp evt. søl eller lekkasje. Beredskapsutstyr skal være lett tilgjengelig, skiltet og anleggsarbeidere skal være kjent med bruk av utstyret.
- Transport av drivstoff, oljeprodukter og kjemikalier skal foregå iht forskrift av 1.april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods.
- Det er ikke tillatt med røyking, åpen ild eller bruk av vinkelslipere nærmere enn 5 m fra tanker.
- Søl/lekkasje av olje/drivstoff skal samles opp umiddelbar og området rengjøres. Dette i henhold til beredskapsplan (se 5.7).
 - Ved utslipp og spill skal arbeidet som forårsaket utslipp stanses.
 - Absorberende materiale skal brukes for å begrense utslipp. Brukte absorberende materialer og forurenset grunn skal leveres til godkjent mottak.
 - Ved utslipp og spill skal Statnett varsles. Ved større utslipp skal Redningsentralen kontaktes (tlf 110).
- Tilstrekkelig absorbentmaterialer skal være tilgjengelig på anleggsmaskiner og ved lagringstank(er) for å kunne håndtere et uhell. Alle anleggsarbeidere skal være kjent med bruk av beredskapsutstyr.
- Entreprenøren skal vurdere alternativer til miljøskadelige stoffer i henhold til Produktkontrolloven.
- Entreprenøren skal sørge for at oppdatert oversikt der lagerbeholdning og forbruk av miljøfarlige væsker og materiell fremgår er tilgjengelig. Entreprenør plikter å ha et oversiktlig stoffkartotek med datablad over de kjemikalierne som er i bruk på anlegget. Oversikt over lagerbeholdning og forbruk av miljøfarlige væsker og materiell rapporteres sammen med entreprisens månedsrapport til byggherre.

5.3.3 Håndtering av avrenning / vann

- Eventuelt pumpevann fra byggegrøp o.l skal enten ledes til vann med sandavskiller eller fordrøyes i et fordrøyningsvolum. Dersom pumpevannet inneholder oljesøl eller annen forurensning av betydning skal entreprenør iverksette nødvendige tiltak for å begrense utslipp til jord/vann.

5.3.4 Beskyttelse av drikkevann

- Det er ikke kjente drikkevannskilder i nærhet til stasjonsanlegg, men det er registrert noen langs Kjetilstadvegen og i lengre avstand fra stasjonsanlegget. Entreprenøren skal sørge for at anleggsarbeid ikke fører til forurensning av disse kildene eller endring i vannmengde. Drikkevannskildene er avmerket i eget kart i vedlegg 5
- Ved lekkasje av olje/kjemikalier nær kjente drikkevannskilder, skal entreprenør umiddelbart rydde opp lekkasje og, i dialog med miljøkontrolleren, foreta en faglig vurdering av om lekkasjen kan ha konsekvenser for drikkevannskvaliteten.
- Ved eventuell forurensning av drikkevann skal entreprenøren sørge for alternativ drikkevannsforsyning og istandsetting av eller erstatning for drikkevannskilden.

5.3.5 Kontroll og håndtering av avfall / avløp

- Entreprenøren skal utarbeide en avfallsplan i henhold til avfallsforskriften. Sentralt i dette er klassifisering og beregninger av forventet avfall (mengde og type avfallsfraksjoner), og dokumentasjon av faktisk avfallsmengde, transporterer og mottakssted. Entreprenøren skal sørge for implementering blant egne ansatte og underentreprenør/leverandør.
- Entreprenøren skal kunne fremlegge kvittering for levert avfall, samt deklarasjon for farlig avfall.
- Alt avfall skal:
 - Lagres og håndteres på en forsvarlig måte.
 - Fjernes fortløpende fra riggplassen.
 - Sorteres, gjenvinnes og leveres godkjent mottak.
 - Ikke brennes eller graves ned. Dette gjelder også papir og trematerialer.
- Alle anleggsområder skal holdes ryddig til enhver tid.
- Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall, og skal lagres i låste spesialtilpassede containere. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes.
- Entreprenøren skal sette av et areal i riggområdet for tømming/utvask av betongbiler. Avsatt areal skal være minimum 10 m fra vann eller vassdrag og ha kontrollert avrenning til sedimentbasseng eller annen renseløsning for å unngå at betong renner ut i naturen. Det er ikke tillatt å tømme betongrester og vaskevann fra betongbiler og blandeverk i terrenget.
- Betongavfall skal leveres til godkjent mottak.
- Utslipp av kloakk og/eller spillvann er ikke tillatt. Entreprenøren skal sørge for lukket sanitærløsning (tett tank). Sanitæravfall skal leveres til godkjent mottak.

5.4 Støy

- Arbeid som innebærer sprengning eller særlig støyende aktiviteter ut over normal virksomhet, skal varsles Statnett senest 1 uke i forkant slik at beboere og andre berørte i området kan varsles.
- Ved eventuell pigging inne på stasjonsområdet kan Statnett kreve at det skal benyttes skjermet type for å redusere støy, dersom arbeidene skjer i forbindelse med helgedager eller helligdager.
- Støyende aktivitet på stasjonsområdet (pigging, sprenging, steinknuseri ol.) skal ikke foregå i tidsrommet 19:00 – 07:00, og heller ikke på søndager/lørdager/helligdager med mindre dette er avklart med Statnett.

5.5 Hensyn til omgivelse

5.5.1 Naturmangfold

- Det er ikke kjent at tiltaket berører særlige verdier knyttet til naturmangfold

5.5.2 Kulturminner

- Statnett har avklart forholdet til kulturminneloven. Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i tiltaksområdet.
- Dersom entreprenøren under anleggsarbeid støter på ukjente kulturminner, plikter han å stanse arbeidet straks og umiddelbart varsle Statnett, som igjen varsler kulturminnemyndighetene.
- Minnesmerke over falne fra utbyggingen av Ulla-Førre som i dag står nord/vest for transformatorstasjonen skal flyttes til angitt område før oppstart av byggeperioden. Se vedlegg 1, MTA-kart. Plassering avklares med grunneiere og Statkraft.

5.5.3 Friluftsliv

- Entreprenøren skal ta hensyn til friluftsutøvere langs adkomstveier og rundt stasjonsområdet. Statnett har merket av disse områdene i kart, vedlegg 1.
- Entreprenøren skal holde avmerkede parkeringsarealer sør for stasjonsområdet fri for utstyr og sørge for fri adkomst til disse under byggeperioden. Ved eventuelle behov for avgrenset stenging skal dette varsles Statnett i god tid slik at grunneiere/rettighetshavere kan varsles.
- Entreprenør skal hensynta fotturister langs Grunnassveien som er del av DNT rute inn til Sanddalshytta. Veien må holdes åpen for fri ferdsel. Eventuelt må en midlertidig omlegging av stien avtales med grunneier/DNT.
- Lysløypa nord for stasjonsområdet skal ikke berøres av anleggsvirksomhet ut over nødvendig krysningspunkt for veiadkomst inn til deponi B. I henhold til fremdriftsplan for ferdigstilling av grunnarbeider skal lysløypa istandsettes innen 15. november. Eventuelle avvik på dette skal avklares med Statnett.
- Entreprenør skal legge til rette for adkomst til hyttefelt nord for stasjonsområdet gjennom anleggsperioden. Enten ved å benytte dagens vei frem til denne fjernes, eller ved å benytte anlagt ny vei rundt stasjonsområdet. Veien nord for stasjonen brøytes ikke på vinterstid, slik at gjennomgående transport i utgangspunktet kun er aktuelt utenfor vintersesongen.
- Dagens parkeringsplass nord/vest for stasjonsområdet fungerer som biloppstillingsplass for hytteiere (når veien ikke brøytes videre på vinterstid) samt utfartsturister på vinterstid. Entreprenør skal opparbeide midlertidige parkeringsarealer til dette formålet når dagens parkering rives, frem til de planlagte nye parkeringsplassene er ferdigstilt.
- Eventuelle skader på eksisterende parkeringer, turstier og løypetraseer skal utbedres uten unødig opphold.

5.5.4 Landbruk

- Ved bruk av anleggsmaskiner fra utenfor Norge, skal disse rengjøres før og etter bruk i Norge for å unngå spredning av fremmede arter, sykdommer mm.
- Det skal vises hensyn til dyr på beite, innmarksområder og inngjerdet beite, samt birøkt. Ved behov skal anleggsområder sikres forsvarlig slik at det ikke oppstår skade på husdyr.
- Grinder skal lukkes etter passering og holdes lukket.
- Eventuelle skader på husdyrgjerder eller innhegninger skal repareres umiddelbart og eier varsles.

5.5.5 Boområder og befolkning

- Entreprenøren skal iverksettes tiltak for å redusere støv i områder nær bebyggelse/fritidsbebyggelse, dette kan være i form av vanning/salting av veier og anleggsplasser. Kravet innebærer benyttede veier, steinknuseri og stasjonstomten.

5.6 Istandsetting og ferdigstilling av anleggsarbeid på stasjonstomten

- Ved grunnarbeid skal toppmasse med vekstmateriale og underlagsmasse fjernes og mellomagres hver for seg for bruk i arrondering / istandsetting
- Mellomlagrede masser skal benyttes til istandsetting. Det skal ikke være sterile masser øverst på istandsatte områder.
- De nye massedeponiene skal istandsettes som følger (se også vedlegg 4, tekniske tegninger):
 - Fyllinger langs adkomstveien skal arronderes og istandsettes.
 - Deponi A skal ikke tildekkes med vekstmasser. Veiens veiskråning skal søkes tildekt med finere masser slik at revegetering kan skje naturlig. Utlegging av finere masser skal skje i samråd med miljørådgiver/-kontroller.
 - Deponi B skal tildekkes med minimum 500 mm matjord/vekstmasser over sperrelag (minimum 600 mm) som angitt i vedlegg 4. Deponiet skal tilsås med egnet grasblanding etter avtale med grunneier.
 - Deponi C skal tildekkes med minimum 200 mm vekstmasser over sperrelag (minimum 300 mm) som angitt i vedlegg 4. Deponiet skal tilsås med egnet grasblanding etter avtale med grunneier/Statnett.
 - Tidspunkt for utlegging av vekstjord på deponi B og C skal avklares med byggeleder og miljørådgiver. Fortrinnsvis bør jorda legges i ranker gjennom vinteren og legges ut vår/sommer/tidlig høst for unngå utvasking gjennom vinteren.

5.7 Beredskapsplanlegging

MTA-planen stiller en rekke krav for å begrense risiko for skade på ytre miljø og ulempe for omgivelser. Utforutsette hendelser kan allikevel skje, som for eksempel oljelekkasje, og det stilles derfor krav om utarbeidelse og implementering av en beredskapsplan.

- Entreprenøren skal utarbeide en beredskapsplan som ivareta mål og krav i MTA-planen (beredskapsplan stilles også som et krav i SHA-plan). Beredskapsplan skal implementeres før anleggsoppstart og inneholder som minimum:
 - Vurdering av risiko knyttet til ulike avvik og uhellssituasjoner.
 - Vurdering av behov for beredskapsutstyr/-prosedyrer.
 - Informasjon over beredskapsutstyr, plassering og skilting.
 - Planen oppdateres basert på erfaring fra avvikssystemet.
- Entreprenøren skal sørge for tilstrekkelig beredskapsutstyr på anleggsplassen i forhold til vurderte risikoer. Utstyr skal være lett tilgjengelig, i god stand og skiltet. Alle anleggsarbeidere skal være kjent med hvor utstyr er og hvordan det brukes.

5.8 Restriksjonsområder

Restriksjonsområder er merket på MTA-kart (vedlegg 1) og oppsummert i tabellen under. Anleggsarbeid skal ta hensyn til restriksjonsområder i henhold til beskrivelse gitt i tabellen.

Navn	Type	Beskrivelse av restriksjon / hensyn	Tidsbegrensning
Parkering Friluftsliv	Friluftsliv	Opparbeidet parkering rett sør for Saurdal transformatorstasjon brukes av hytteeiere og friluftstøvere. Arealene skal holdes fri for anleggsutstyr og være tilgjengelig.	Hele året
Tursti	Friluftsliv	Fra ovennevnte parkering går en DNT-sti inn mot Sanddalshytta. Stien må holdes åpen for fri ferdsel, eventuelt må midlertidig omlegging avtales med grunneiere og DNT.	Hele året
Lysløype	Friluftsliv	Nord/vest for Saurdal transformatorstasjon går en lysløype i foten av dagens massetipp. Løypa ligger utenfor tiltaksområdet, men berøres av adkomstvei til deponi B. Ved eventuelle skader skal disse utbedres så raskt som mulig.	Hele året

VEDLEGG

Vedlegg 1: MTA kart

Vedlegg 2: Kontaktliste

Vedlegg 3: Visualiseringer og snitt av deponi

Vedlegg 4: Tekniske tegninger

Vedlegg 5: Oversikt over brønner til drikkevann

Vedlegg 1. MTA-plan kart

MTA-kart presenteres i målestokk 1:3 000

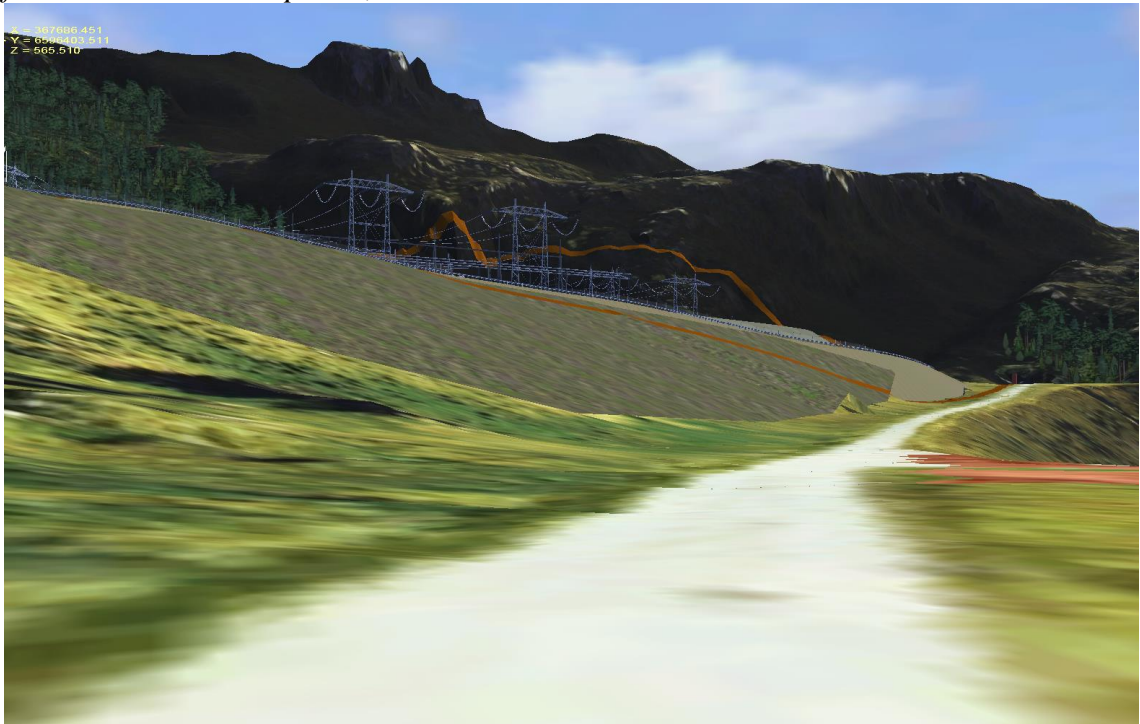
(Statnett dokument ID IFS1979252)

Vedlegg 2: Kontaktliste

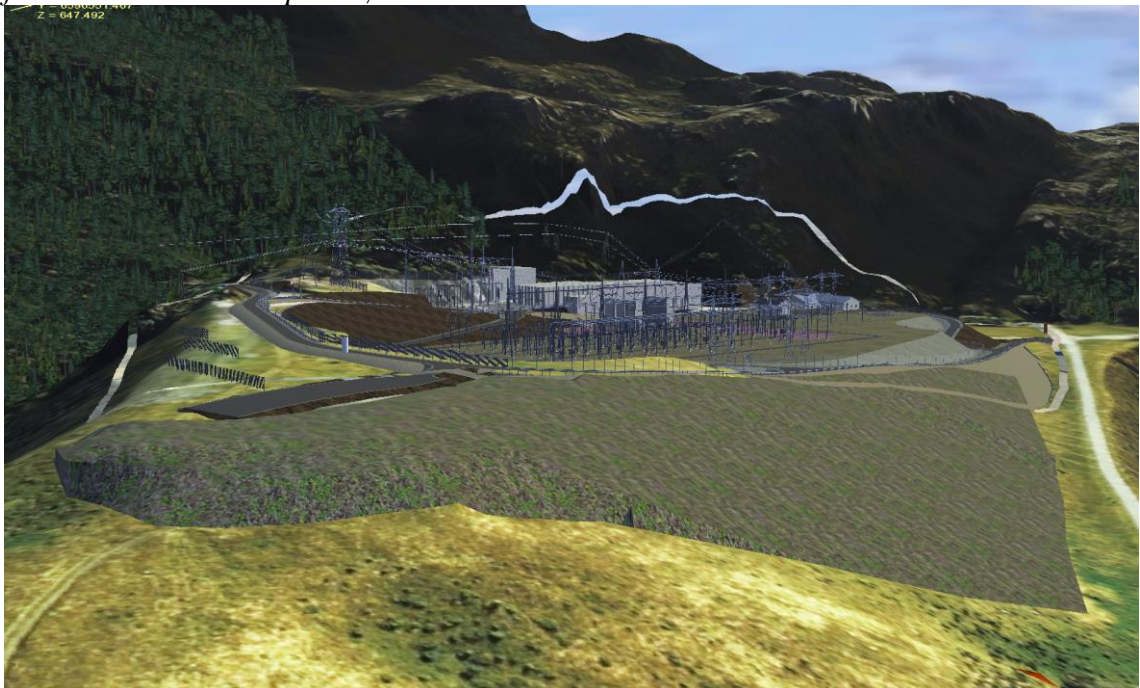
	Organisasjon / myndighet	Kontakt person	Telefon	E-post
Statnett	Prosjektleder	Morten Snaprud	932 39 901	morten.snaprud@statnett.no
	KU	Eddie Salvesen	90968412	eddie.salvesen@statnett.no
	Miljørådgiver	Annlaug Meland	917 63 026	annlaug.meland@statnett.no
	Miljøkontroller	Ivar Tangeraas	992 70 954	Ivar.tangeraas@statnett.no
	SHA	Aksel Noddeland	95202113	aksel.noddeland@statnett.no
	Grunneierkontakt	Bjarte Skipevåg	404 06 305	bjarte.skipevåg@statnett.no
	Statnett vakttelefon	-	23 90 40 40	-
Nasjonale myndigheter	Statens vegvesen	-	02030	-
	Miljødirektoratet	-	03400	-
	Akutt forurensning – brannvesen	-	110	-
Fylke	Fylkesmannen i Rogaland	-	51 56 87 00	-
	Rogaland Fylkeskommune	-	51 51 66 00	-
Kommune	Suldal	-	52 79 22 00	-
Andre lokale myndigheter	Rogaland politidistrikt	-	51 89 90 00	-

Vedlegg 3: Visualiseringer og snitt av deponi

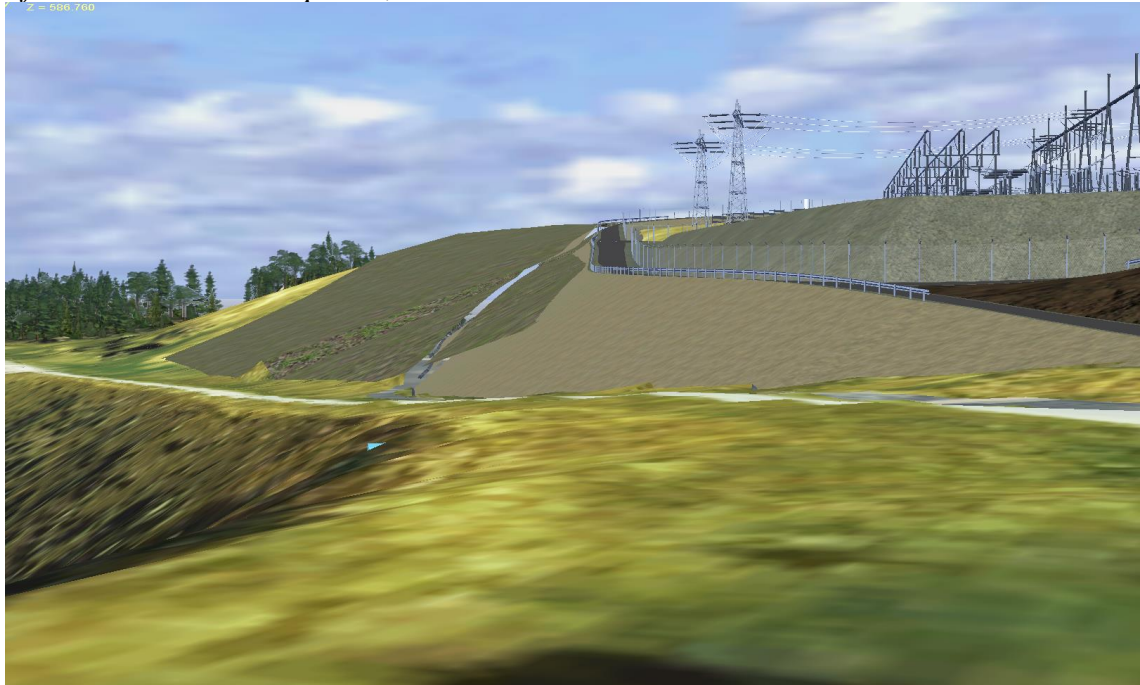
Deponi C sett fra vest, eksisterende adkomstvei. Merk at dette er ved full utnyttelse av deponiet. Modellen var ikke ved innsending til godkjenning av NVE oppdatert i forhold til redusert deponistørrelse.

Deponi C sett fra vest, fugleperspektiv. Merk at dette er ved full utnyttelse av deponiet. Modellen var ikke ved innsending til godkjenning av NVE oppdatert i forhold til redusert deponistørrelse.

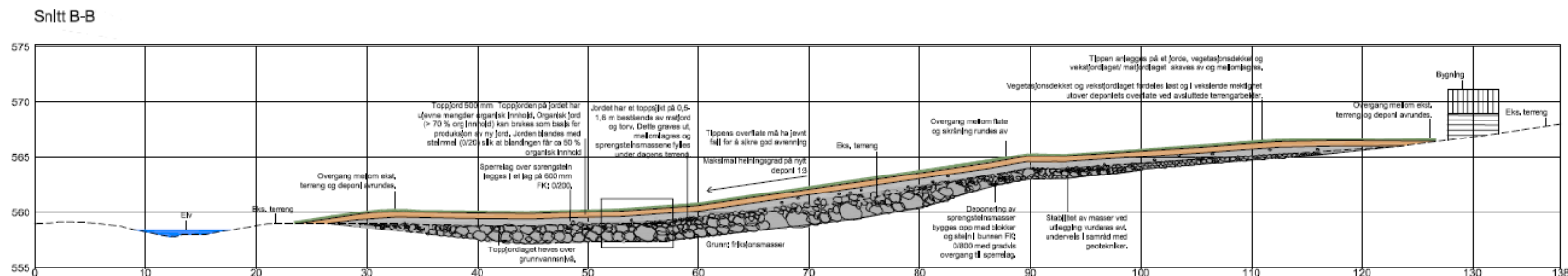
Deponi C sett fra sør, parkeringsplass. Merk at dette er ved full utnyttelse av deponiet. Modellen var ikke ved innsending til godkjenning av NVE oppdatert i forhold til redusert deponistørrelse.

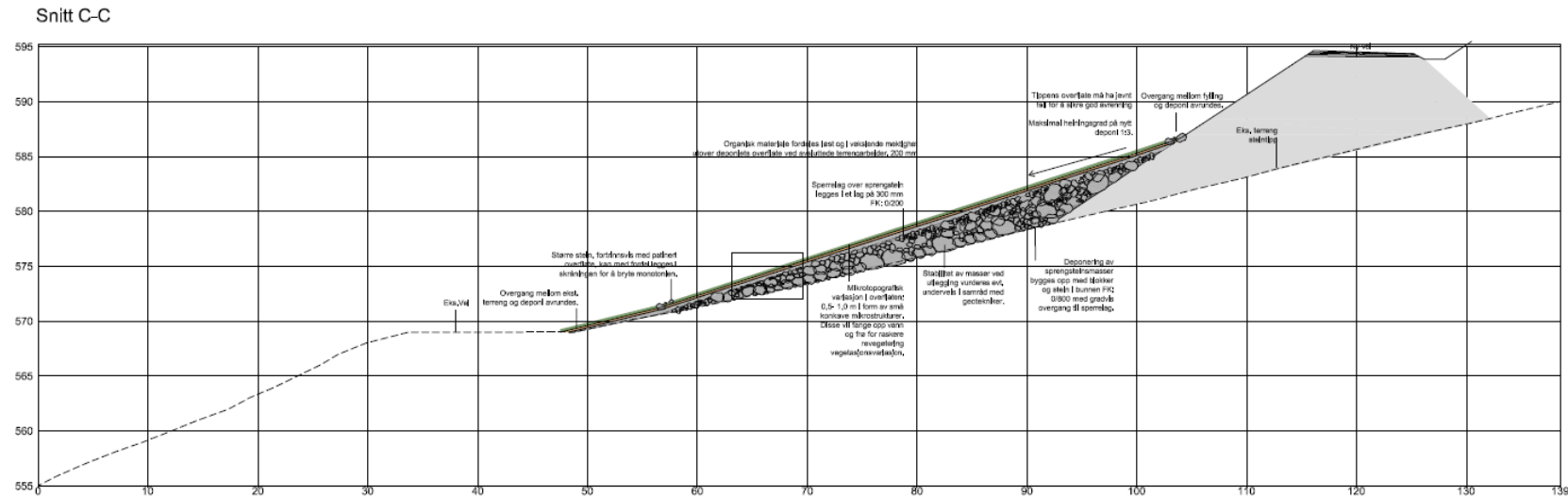
Snitt av deponi B og C.

Deponi B er retning sørvest-nordøst omtrent midt på deponiet, og deponi C (reduisert) er omtrent i retning vest-øst i sørøstlig ende av deponiet.

Deponi B Liastølen

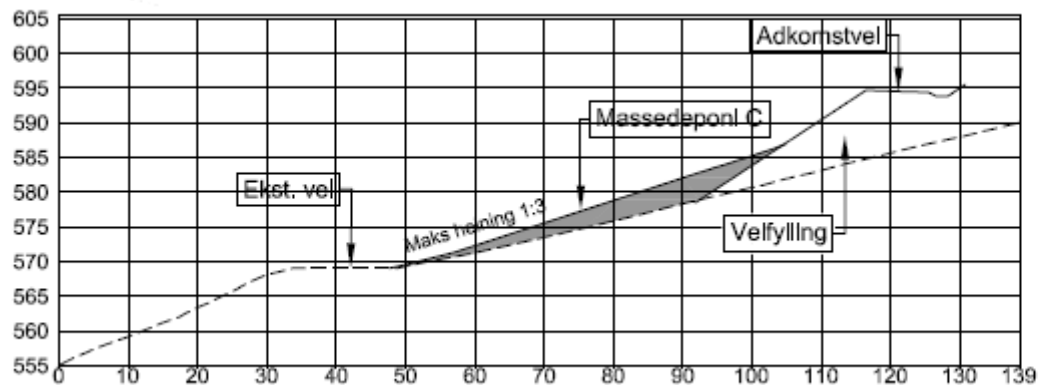
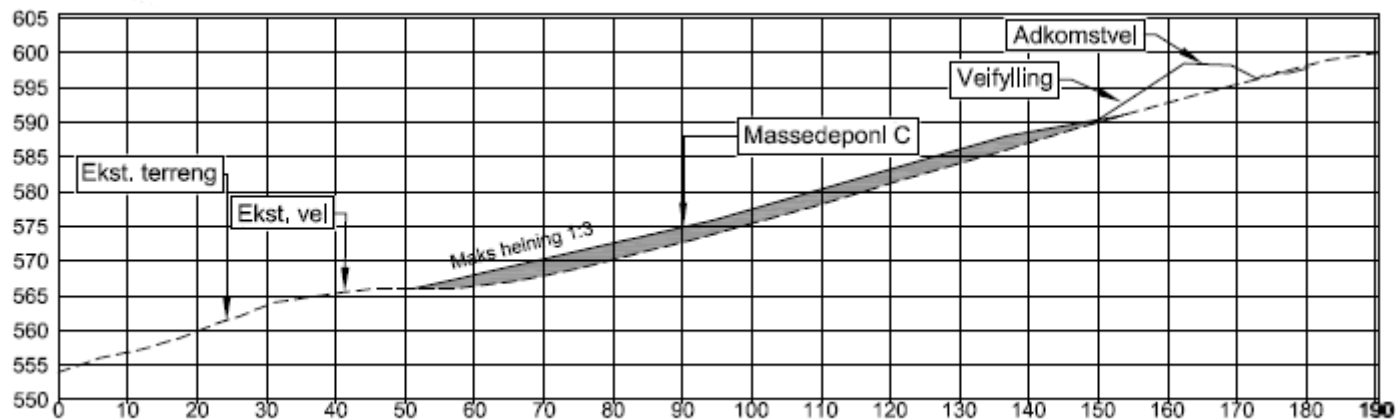

Deponi C Steintipp

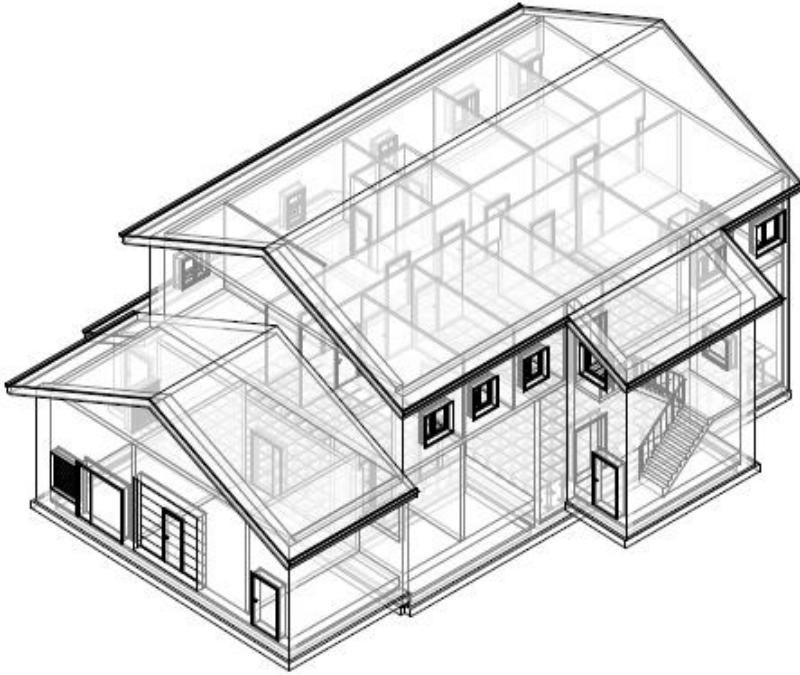

Snitt deponi C (redusert).

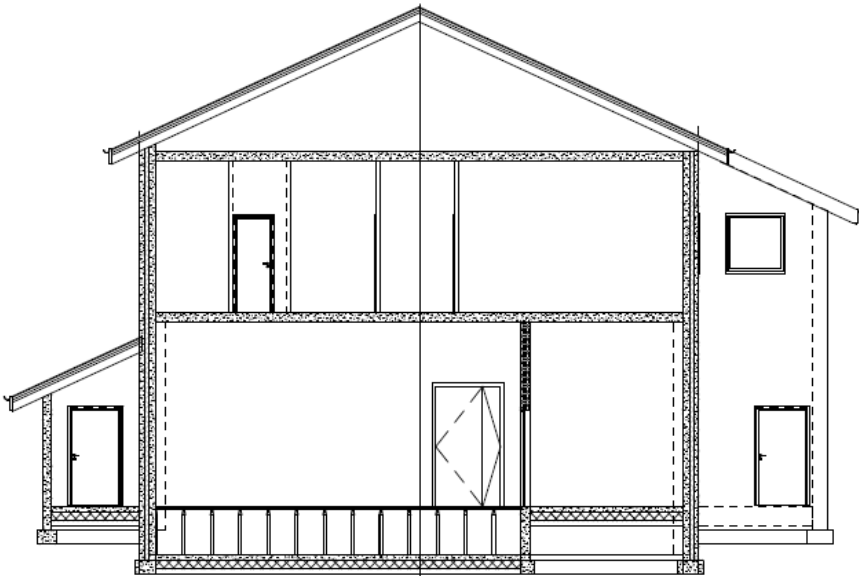
Øverste snitt i nordvestlig del av deponi, og nederste snitt i sørøstlig del av snittet.

Vedlegg 4: Tekniske tegninger

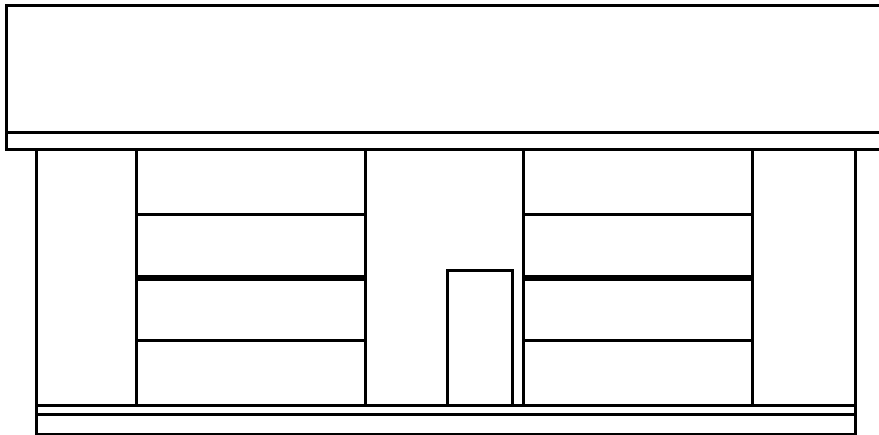

Kontrollhus 3D-perspektiv mot sør og vest over to etasjer. Grunnflate ca. 411 m², areal 1. etasje 325m². Snitt under.

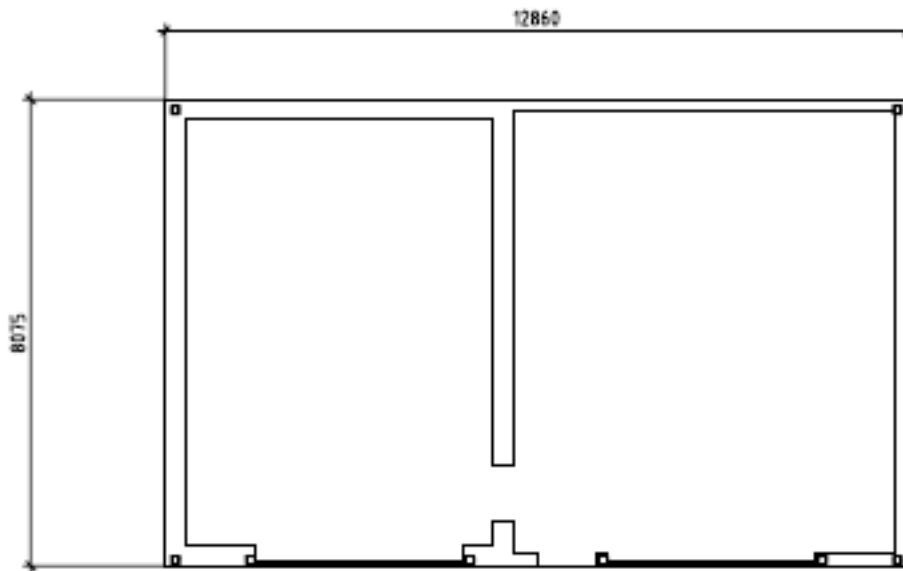

1 : 50

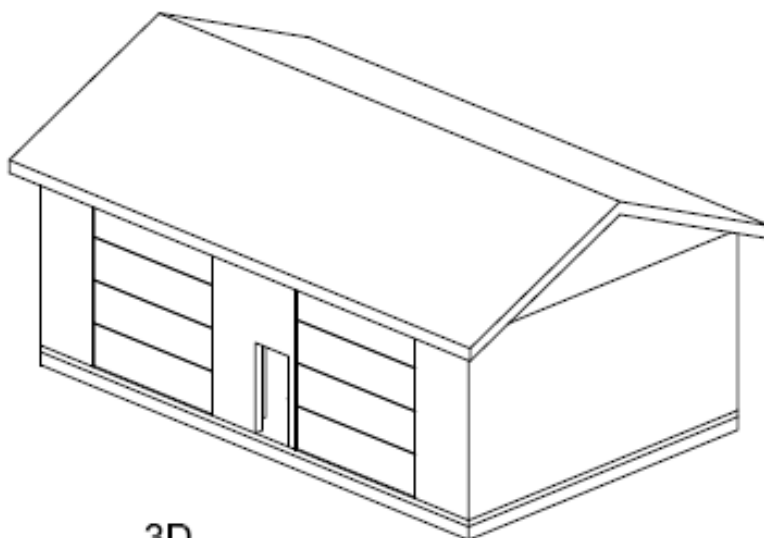
Snitt mot vest kontrollhus

Fasade lagerbygg

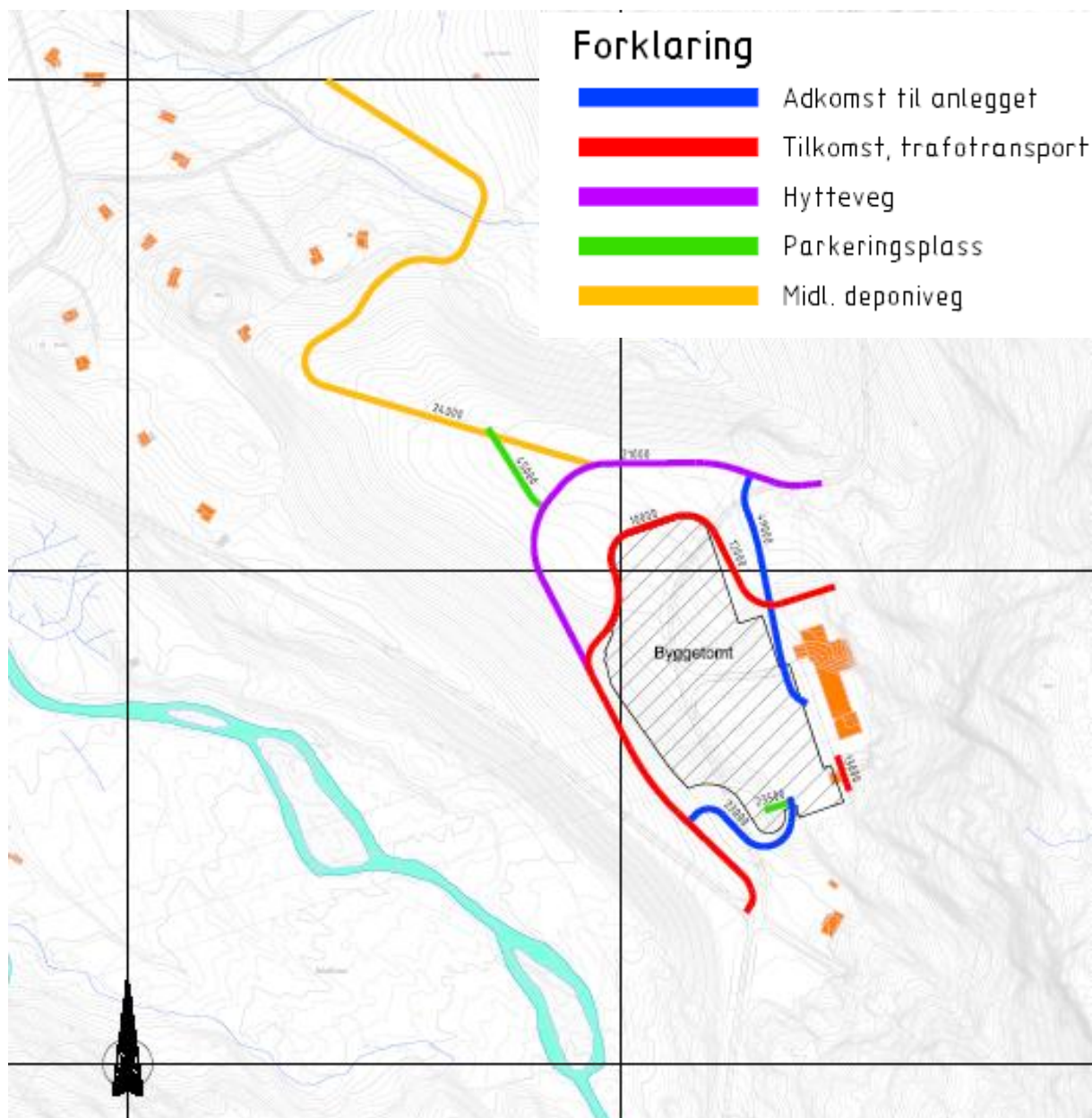

Grunnflate lagerbygg (ca. 100 m²)

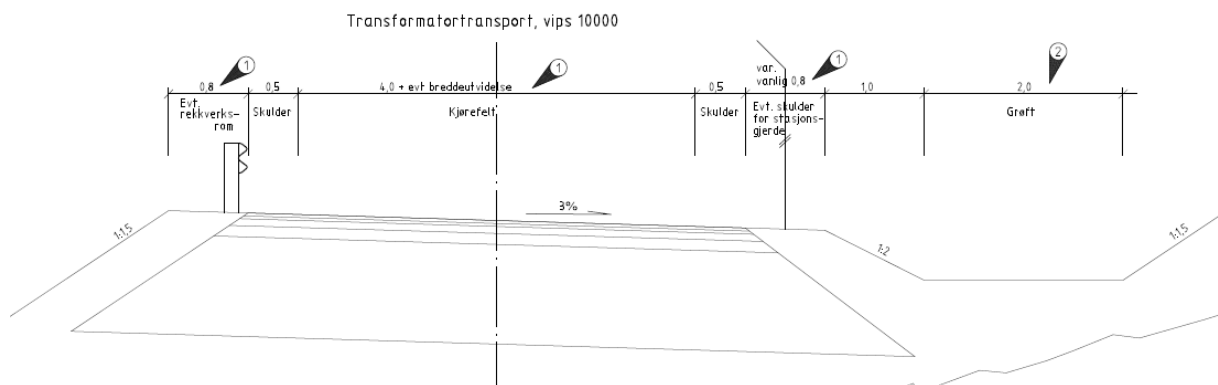

3D

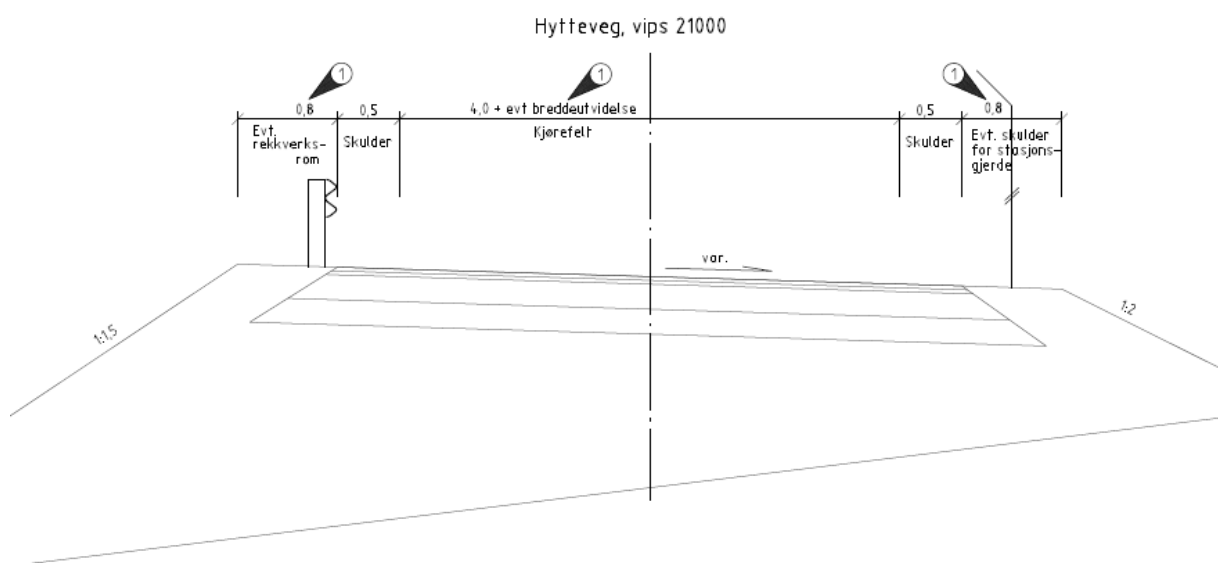
Lagerbygg 3D-perspektiv

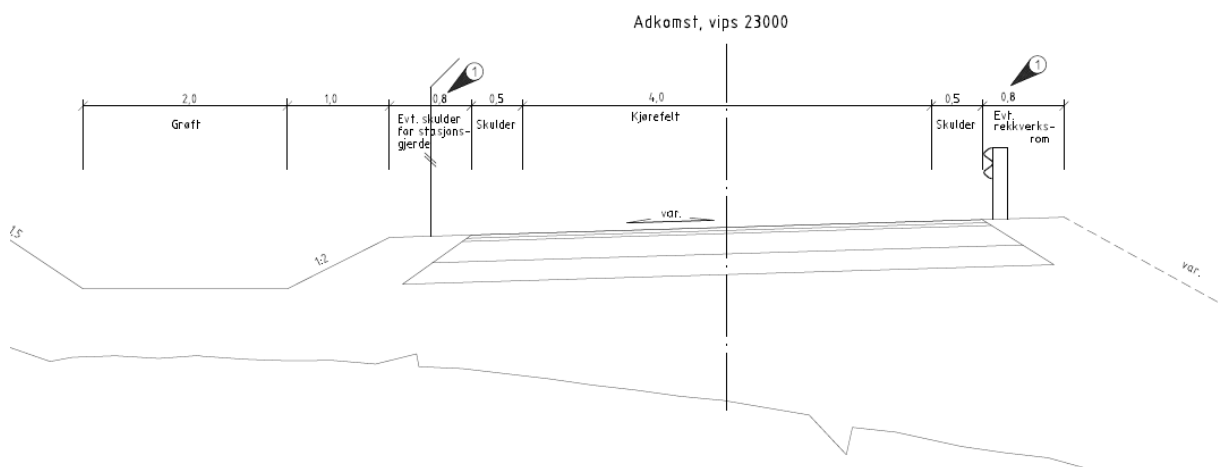
Planlagte nye veier i tilknytning Saurdal transformatorstasjon.

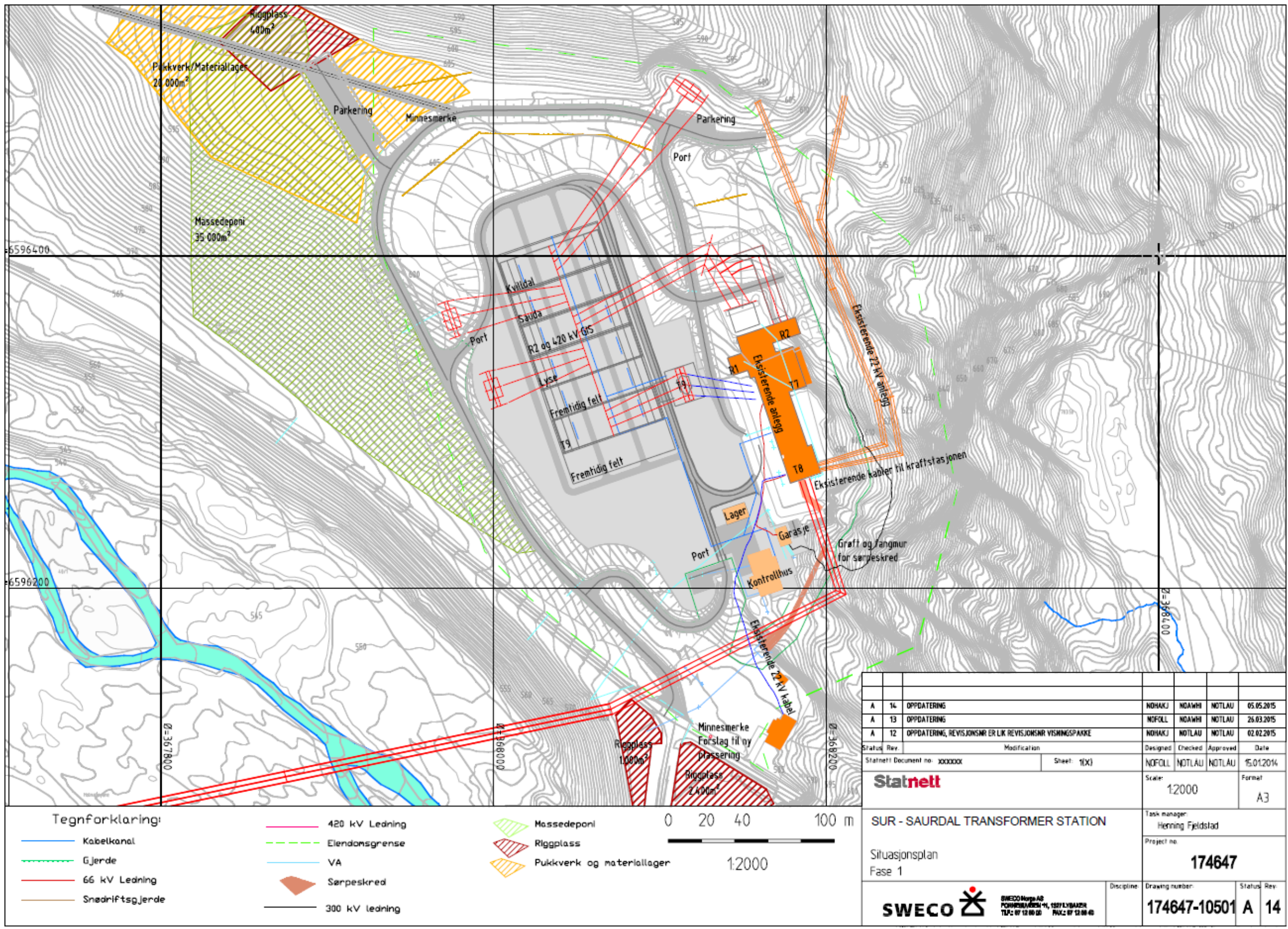
Snitt vei for transformatortransport (asfalteres)

Snitt omkjøringsvei/hyttevei (asfalteres)

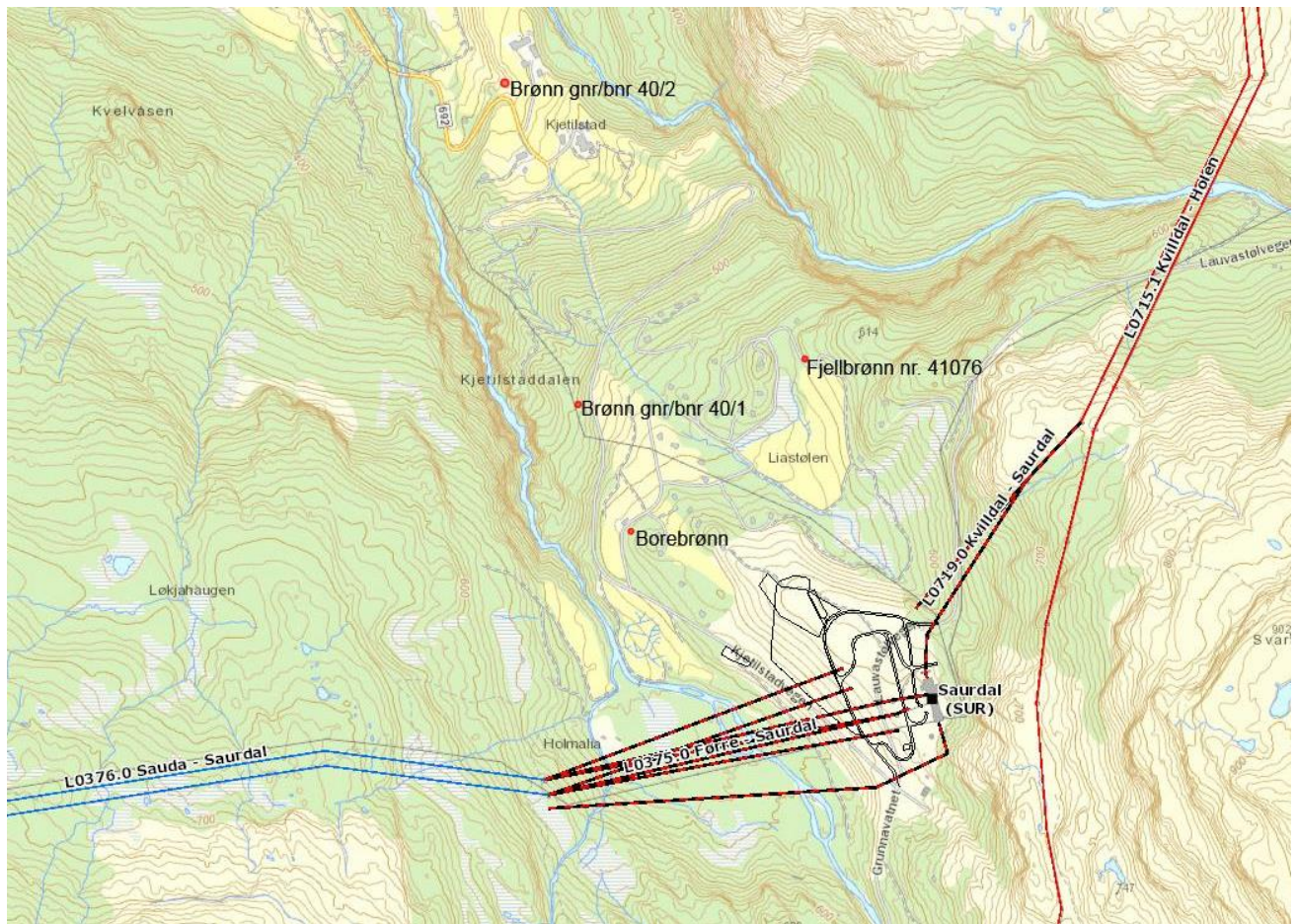

Snitt ny adkomstvei til stasjonsområdet. (asfalteres)

Situasjonsplan for Saurdal transformatorstasjon. Merk at massedeponi C i kartet er angitt med full utnyttelse, men kun sørlig del vil bli benyttet jf. eksisterende masseberegning. Se også MTA-kart i vedlegg 1.

Vedlegg 5: Drikkevannskilder rundt Saurdal transformatorstasjon

Basert på informasjon fra grunneiere og databasen Nasjonal grunnvannsdatabase, Granada

